

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om överensstämmelse för skodon och textilprodukter, ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter samt att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och lagen om verkställighet av böter ändras.

Genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning om marknadskontroll förutsätter nationell lagstiftning om bland annat påföljder för ekonomiska aktörer. Den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter innehåller de bestämmelser om påföljder som genomförandet av förordningen förutsätter. Genom den föreslagna lagen genomförs också Europaparlamentets och rådets direktiv om märkning av skodon samt kompletteras Europaparlamentets och rådets förordning om märkning av textilprodukter.

Dessutom föreslås det att den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter tas in i tillämpningsområdet för lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. I lagen om verkställighet av böter föreslås en teknisk ändring till följd av verkställandet av påföljdsavgiften.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2022.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	8
4.1 De viktigaste förslagen.....	8
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	11
4.2.1 Konsekvenser för statsfinanserna och myndigheternas verksamhet	11
4.2.2 Konsekvenser för konsumenter och näringsidkare	13
5 Alternativa handlingsvägar.....	13
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	13
5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater	14
6 Remissvar	15
7 Specialmotivering	17
7.1 Lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter.....	17
7.2 Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter	27
7.3 Lagen om verkställighet av böter	27
8 Ikraftträdande.....	27
9 Förhållande till andra propositioner.....	28
10 Förhållandet till grundlagen samt lagstiftningsordning	28
LAGFÖRSLAG	32
1. Lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter	32
2. Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	37
3. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter	37
BILAGA	40
PARALLELLTEXTER	40
2. Lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.....	40
3. Lag om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter	41

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I denna proposition föreslås det att en ny lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter stiftas, i syfte att genomföra Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, nedan *skodirektivet*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan *textilmärkningsförordningen*, omfattas av tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen.

Skodirektivet har genomförts nationellt genom förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna (1147/1995). Det föreslås att bestämmelsen om genomförande av skodirektivet överförs till lag. Förordningen ska upphävas.

Bestämmelser om den myndighet som utövar marknadskontroll av textilprodukter finns i statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter (298/2012), som ska upphävas.

Den marknadskontrollmyndighet som avses i skodirektivet och textilmärkningsförordningen är från och med 16 juli 2021 Säkerhets- och kemikalieverket (lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter 993/2020).

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt med brett tillämpningsområde som gäller marknadskontrollen av olika produktgrupper. I förordningen finns det bestämmelser bland annat om allmänna harmoniserade ramar för marknadskontroll och yttre gränskontroll i medlemsstaterna samt om minimikrav på marknadskontrollmyndigheters befogenheter. Dessutom förutsätter marknadskontrollförordningen att medlemsstaterna i fråga om de författningar som hör till förordningens tillämpningsområde föreskriver om påföljder för överträdelse av dem.

Kompletterande nationell lagstiftning behövs för att förenhetliga den nationella lagstiftningen om marknadskontroll och som stöd för tillämpningen av marknadskontrollförordningen. Detta uppnås både genom komplettering av bestämmelserna i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, nedan *marknadskontrollagen*, och genom sektorsspecifik reglering. Tillämpningsområdet för den horisontella marknadskontrollagen utvidgas till att omfatta nya lagar och produktsektorer. Till de produktgrupper som omfattas av marknadskontrollförordningen hör de material som används i skodon samt textilfibrer och därtill hörande fibersammansättningar i textilprodukter, vilka det föreslås bestämmelser om i denna proposition.

Marknadskontrollförordningen är direkt tillämplig lagstiftning i medlemsstaterna. Förordningen började i huvudsak tillämpas den 16 juli 2021, men den har till vissa delar börjat tillämpas redan den 1 januari 2021. Kommissionen ska underrättas om påföljdsbestämmelserna senast den 16 oktober 2021.

Genom den föreslagna regleringen genomförs marknadskontrollförordningen till behövliga delar och till den del den gäller skodirektivet och textilmärkningsförordningen, vilka omfattas av tillämpningsområdet för förordningen. Genom regleringen genomförs även skodirektivet samt upphävs direktivets genomförandeförordning.

Lagstiftningen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Europeiska kommissionen lade den 19 december 2017 fram förslag till en förordning om ömsesidigt erkännande (COM(2017) 796 final) och till en marknadskontrollförordning (COM(2017) 795 final). Dessa förslag till förordningar ingick i det så kallade varupaketet. I paketet ingick också kommissionens meddelande Varupaketet: stärkt förtroende för den inre marknaden (COM(2017) 787 final) samt två rapporter från kommissionen. Initiativen utgjorde ett led i genomförandet av kommissionens strategi för den inre marknaden (COM(2015) 550 final).

I förslaget till marknadskontrollförordning ingick kommissionens konsekvensbedömning (SWD(2017) 466 final) samt en sammanfattning av konsekvensbedömningen (SWD(2017) 467 final). Förslaget bedömdes ge flera positiva effekter. Det bedömdes att genom förslaget utvecklas och effektiviseras regleringen av EU:s marknadskontroll så att produktöverensstämmelse, störningsfrihet och förtroende främjas på den inre marknaden.

Behandlingen av kommissionens förslag till marknadskontrollförordning i rådets arbetsgrupp inleddes i januari 2018. Förslaget till förordning behandlades i rådets arbetsgrupp för teknisk harmonisering. Europeiska unionens råd och parlamentet godkände marknadskontrollförordningen i juni 2019.

Utkastet till U-skrivelse om kommissionens förslag bereddes vid arbets- och näringsministeriet och behandlades vid ett möte den 14 februari 2018 i EU8 (sektionen för den inre marknaden), som lyder under kommittén för EU-ärenden. Före mötet kunde utkastet till skrivelse kommenteras av ett flertal centrala intressentgrupper inom produktreglering och marknadskontroll. Statsrådets skrivelse U 12/2018 rd om förslaget till marknadskontrollförordning överlämnades till riksdagen i mars 2018. Ekonomiutskottets utlåtande EkUU 12/2018 rd till stora utskottet blev färdigt den 3 april 2018. Riksdagens ståndpunkt i enlighet med ekonomiutskottets utlåtande godkändes i stora utskottet den 6 april 2018.

Finland stödde i huvudsak förslaget till förordning och ansåg att dess målsättningar var välgrundade. Finland understödde förslagets syfte att på olika sätt främja överensstämmelsen med kraven för produkter som ges tillträde till den inre marknaden. Finland ansåg det föredömligt att förslaget på det hela taget verkar närma sig frågan så att åtgärderna är möjliga att genomföra ändamålsenligt inom ramen för kontrollmyndigheternas resurser. Finland ansåg dock att det är viktigt att de förfaranden som avses i förordningen inte de facto medför onödig administrativ eller annan börda för myndigheter, kontrollobjekt eller andra verksamhetsutövare. I fråga om

de befogenheter som ingick i förslaget till förordning ansåg Finland att det är viktigt att utövan-
det av befogenheterna inte är problematiskt med avseende på grundlagen, till exempel i fråga
om inspektioner som utsträcks till området för hemfriden. Det ansågs också viktigt att befogen-
heternas rimliga proportioner, ändamålsenlighet och praktiska genomförande säkerställs.

Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen
<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM104:00/2020>.

Propositionen har publicerats på justitieministeriets utlåtandetjänst på adressen utlåtande.fi.
Propositionen var på remiss 2.7–27.8.2021. Utlåtande lämnades av Finlands Dagligvaruhandel
rf, justitieministeriet, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Muoti- ja urheilukauppa ry, Su-
omen Tekstiili ja Muoti ry, Tullen, Säkerhets- och kemikalieverket, finansministeriet, justitie-
kanslersämbetet, Konkurrens- och konsumentverket och Rättsregistercentralen.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Marknadskontrollförordningen

Marknadskontrollförordningen är en horisontell rättsakt som gäller marknadskontrollen av olika
produktgrupper. I förordningen föreskrivs det också om kontroll vid de yttre gränserna och eko-
nomiska aktörer åläggs vissa skyldigheter. Tillämpningsområdet för marknadskontrollförord-
ningen omfattar 70 olika produkträttsakter som utarbetats på EU-nivå. När förordningen börjar
tillämpas ersätter den bestämmelserna om marknadskontroll och kontroll vid de yttre gränserna
i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och
marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG)
nr 339/93, nedan *NLF-förordningen*. Genom marknadskontrollförordningen upphävs bl.a. ar-
tiklarna 15–29 i NLF-förordningen och motsvarande punkter i artikeln om tillämpningsområde.

Målet med marknadskontrollförordningen är att förbättra den inre marknadens funktionssätt ge-
nom att stärka marknadskontrollen av produkter som omfattas av den harmoniserade unions-
lagstiftning som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen. Syftet med detta är att sä-
kerställa att endast produkter som uppfyller en hög kravnivå vad avser skydd för bland annat
hälsa och säkerhet, konsumentskydd och miljöskydd tillhandahålls på unionsmarknaden. För att
uppnå detta mål föreskrivs det i förordningen bland annat om vissa skyldigheter för ekonomiska
aktörer, om marknadskontrollmyndigheternas minimibefogenheter, om gränsöverskridande
samarbete mellan tillsynsmyndigheterna samt om samarbete med tullmyndigheterna.

I marknadskontrollförordningen ges medlemsstaterna nationellt manöverutrymme i fråga om
genomförandet av påföljdsbestämmelser och uttagandet av kostnader vid fall av bristande över-
ensstämmelse med kraven. Eftersom det föreskrivs om minimibefogenheter för marknadskon-
trollmyndigheterna får det nationellt föreskrivas om mer omfattande befogenheter. Vid utö-
vande av befogenheterna ska nationell rätt iaktas och särskilt de processuella rättigheterna och
de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses. Dessutom genomförs den egentliga organi-
seringen av marknadskontrollen, det vill säga utseendet av myndigheter och organiseringen av
arbetet, på det sätt som respektive medlemsstat anser vara bäst.

Bestämmelserna om sanktioner i artikel 41 i marknadskontrollförordningen förutsätter att med-
lemsstaterna fastställer effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse

av skyldigheterna enligt marknadskontrollförordningen och skyldigheterna i den sektorslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen. Denna skyldighet som ålagts medlemsstaterna förutsätter att det i den nationella lagstiftningen tas in bestämmelser om sanktioner för brott mot artikel 4 i marknadskontrollförordningen i fråga om de sektorer som omfattas av den artikeln och för sådana brott mot skyldigheter enligt de sektorsbestämmelser som förtecknas i bilaga II för vilka inga påföljder ännu föreskrivs.

Artikel 4 i marknadskontrollförordningen tillämpas inte på sådana produkter som avses i skodirektivet eller textilmärkningsförordningen.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Nuläge

Skodirektivet

Bestämmelser om märkning av material som används i skodon finns i skodirektivet, som antogs 23 mars 1994. Syftet med direktivet är att främja den inre marknadens utveckling och funktion. Genom att exakt ange de slag av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon kan riskerna för bedrägeri minskas i skobranschen, vilket ligger såväl i konsumenternas som i skodindustrins intresse. I direktivet fastställs sådana krav som är nödvändiga för den fria rörligheten för de produkter som omfattas av direktivet.

Direktivet tillämpas på märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet. Artikel 2 i och bilaga I till direktivet fastställer de delar av ett skodon som ska förses med märkningar. Märkningarna kan göras med hjälp av antingen bild eller text. De märkningar som ska användas för materialen fastställs i bilaga I. I artikel 4 preciseras kraven för hur märkningar ska uppges för skodon. Direktivet är fullständigt harmoniserande. I bilaga II till direktivet finns exempel på produkter som avses i direktivet.

Den enda bestämmelsen om marknadskontroll i direktivet är att en medlemsstat ska vidta lämpliga åtgärder enligt sin nationella lagstiftning för att förhindra att skodon som inte uppfyller kraven om märkning släpps ut på marknaden. På en högre detaljnivå än så är det fråga om nationell reglering. Den gällande nationella lagstiftningen om märkning av material som används i skodon grundar sig på förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna, genom vilken direktivet har genomförts nationellt. Förordningen innehåller inte bestämmelser om marknadskontroll, utan den har utfärdats med stöd av 2 kap. 15 § 1 punkten i konsumentskyddslagen (38/1978). Enligt 2 kap. 20 § i konsumentskyddslagen övervakas marknadsföringen och de förfaranden som tillämpas i kundrelationerna av konsumentombudsmannen när det gäller konsumentskyddet. Konsumentombudsmannen är behörig även i fråga om märkningar av skodon. Förordningen upphävs i samband med att den nya lagstiftningen träder i kraft.

Skodirektivet hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Marknadskontrollförordningen förutsätter att det utfärdas nationella bestämmelser om påföljder för överträdelse av skodirektivet. Den marknadskontrollmyndighet som avses i skodirektivet är från och med 16 juli 2021 Säkerhets- och kemikalieverket.

Textilmärkningsförordningen

Regleringen om överensstämmelse med kraven för märkning av textilprodukter har harmoniserats på EU-nivå genom textilmärkningsförordningen, som trädde i kraft den 27 september 2011.

I förordningen finns bestämmelser bland annat om benämningar på textilfibrer, om användning av därtill hörande etikettering och märkning och i fråga om marknadskontroll om fastställande av fibersammansättningen i textilprodukter genom kvantitativ analys. Bestämmelserna i förordningen är detaljerade och av teknisk karaktär.

Syftet med förordningen är att förbättra den inre marknadens funktion och ge konsumenterna korrekt information. I förordningen konstateras det att den europeiska textilsektorn är utsatt för förfälskningar och det hänvisas till skadligheten hos sådan vilseledande praxis som får konsumenterna att fatta beslut som de annars inte skulle fatta. Bestämmelser om överensstämmelse samt effektiv marknadskontroll kan anses gynna även sådana verksamhetsutövare som följer EU-kraven.

Textilmärkningsförordningen tillämpas på textilprodukter och vissa därmed jämförbara produkter när de tillhandahålls på unionsmarknaden. Textilprodukter får tillhandahållas på marknaden endast om de är etiketterade, märkta eller åtföljs av handelsdokument i enlighet med denna förordning. Etiketter och märkningar som uppfyller kraven är obligatoriska och en förutsättning för tillhandahållande av textilprodukter på marknaden.

I bilaga I till förordningen finns en uttömmande förteckning över benämningar på textilfibrer som används i etiketter och märkningar. Om en näringsidkare vill använda någon annan fiber, ska denne hos kommissionen ansöka om att en ny fiber införs i förteckningen. Bilaga II innehåller bestämmelser om teknisk dokumentation som ska åtfölja en ansökan.

Det föreskrivs separat om benämningar på textilprodukter som uteslutande består av ett fiberslag och produkter av ny ull. Produkter som innehåller delar av animaliskt ursprung ska ha en märkning om detta. I bilaga III förtecknas de olika språkversionerna av benämningen ny ull.

Enligt kraven för etikettering och märkning av textilprodukter som består av flera fiberslag ska en textilprodukt etiketteras eller märkas med namnet på och viktprocent för samtliga ingående fiberslag i fallande ordning. Det finns separata bestämmelser om etikettens och märkningens egenskaper samt om hur de ska fästas på produkten. I bilagorna IV–VII förtecknas särskilda bestämmelser och undantag från de fullskaliga förpliktelserna. Bilaga VIII innehåller detaljerade anvisningar om metoder för kvantitativ analys av binära och ternära textilfiberblandningar.

I enlighet med kapitel 3 i ska marknadskontrollmyndigheterna kontrollera att textilprodukternas fibersammansättning överensstämmer med därtill hörande etikettering och märkning. Förordningen standardiserar provtagnings- och analysmetoderna, men marknadskontrollen regleras genom nationell lagstiftning.

Textilmärkningsförordningen hör till marknadskontrollförordningens tillämpningsområde. Marknadskontrollförordningen förutsätter att det utfärdas nationella bestämmelser om påföljder för överträdelse av textilmärkningsförordningen. Den marknadskontrollmyndighet som avses i textilmärkningsförordningen är från och med 16 juli 2021 Säkerhets- och kemikalieverket.

Marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen

Vissa bestämmelser i marknadskontrollförordningen behöver genomföras nationellt, vilket gjordes genom en ändring av marknadskontrollagen som lämnades till riksdagen den 26 augusti 2021. I nuläget omfattas inte regleringen av märkningen av skodon och textilprodukter av marknadskontrollagens tillämpningsområde. Den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter ska tas in i marknadskontrollagens tillämpningsområde. Detta sker genom att i samband med detta förslag ändra marknadskontrollagen.

Tillsyn

Genom en ändring av marknadskontrollagen som trädde i kraft vid ingången av 2021 överfördes marknadskontrollen av skodon och textilprodukter från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket från och med den 16 juli 2021. Ändringen ansågs vara ändamålsenlig och nödvändig med tanke på förstärkandet av lagstiftningens verkställighet.

Bedömning av nuläget

Marknadskontrollen av produkter som omfattas av skodirektivet eller textilmärkningsförordningen överfördes från och med den 16 juli 2021 från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket. Säkerhets- och kemikalieverket har erfarenhet av marknadskontrolluppgifter inom många olika produktsektorer och har fungerande förfaranden för det tekniska genomförandet av marknadskontrollen. Marknadskontrollen av dessa produkter är till största delen teknisk och förutsätter möjligheter att utföra bland annat laboratorieprovningar. Vid provning av produkter kan Säkerhets- och kemikalieverket anlita provningsorgan och provningslaboratorier som utomstående experter.

Säkerhets- och kemikalieverkets möjligheter att utvidga och effektivisera tillsynen över överensstämmelsen för märkning av skodon och textilprodukter förbättras avsevärt när marknadskontrollförordningen och den nationella lagstiftning som den förutsätter träder i kraft.

Den nya lagstiftningen förtydligar och stärker bestämmelserna om marknadskontroll. Marknadskontrollförordningen innehåller bland annat bestämmelser om tillsynsmyndighetens befogenheter och åtgärder för kontroll och om gränsöverskridande ömsesidig assistans. I den horisontella marknadskontrollagen görs ändringar som förutsätts av genomförandet av marknadskontrollförordningen. Dessa ändringar gäller bland annat marknadskontrollmyndighetens befogenheter i fråga om onlinegränssnitt och domännamn samt marknadskontrollmyndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer, rätt att företa inspektioner och ta produkter för undersökning och rätt att inhämta produkter under annan identitet samt skyldigheter för ekonomiska aktörer.

Ett missförhållande i nuläget kan anses vara att myndigheten inte har tillgång till sanktioner mot en näringsidkare som brutit mot överensstämmelsen. Den föreslagna möjligheten att påföra påföljdsavgift för överträdelse stärker kontrollens metodarsenal och förebygger överträdelser. Det ligger även i näringsidkarnas intresse att kontrollen avslöjar dem som agerar i strid med lagstiftningen. En ny snabb administrativ sanktion, en påföljdsavgift, främjar den målsättningen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Allmänt

Syftet med propositionen är att uppdatera bestämmelserna så att de motsvarar kraven i Europeiska unionens lagstiftning. Målsättningen är att genomföra den nya marknadskontrollförordningen i fråga om märkning av skodon och textilprodukter genom att stifta en ny lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter. Genomförandet av marknadskontrollförordningen till övriga behövliga delar sker genom ändring av marknadskontrollagen och andra sektorslagar (HE 139/2021). Trots att marknadskontrollförordningen är direkt tillämplig rätt är det behövligt att i den nationella lagstiftningen ta in bestämmelser som kompletterar marknadskontrollförordningen.

Tidigare har det inte funnits någon sektorspecifik lagstiftning om överensstämmelse för märkning av skodon och textilprodukter. Genom den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter kommer även dessa branscher att omfattas av det allmänna tillämpningsområdet för marknadskontrollagen, vilket är viktigt med tanke på en enhetlig kontroll av överensstämmelse.

Skodirektivet har genomförts genom förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna från 1995. Genomförandet har gjorts med hänvisningsmetoden. Förordningen ska upphävas. Bestämmelser om genomförandet av skodirektivet finns i lagförslag 1. Det föreslås att genomförandebestämmelserna ändras så att direktivet genomförs genom en kombination av omskrivning och hänvisningsmetoden, istället för att bara genomföras med hänvisningsmetoden. Ändringen av direktivets genomförandebestämmelse innebär inte substansändringar, utan ändringen är lagstiftningsteknisk. Skodirektivets nya genomförandebestämmelse anmäls till kommissionen i samband med anmälan om genomförandet av marknadskontrollförordningen.

Det anses behövligt att höja genomförandebestämmelserna från förordningsnivå till lagnivå, eftersom skodirektivet innehåller bestämmelser om individens rättigheter och skyldigheter, om vilka det enligt 80 § i grundlagen ska föreskrivas genom lag. Förordningar, statsrådsbeslut och ministeriebeslut som trätt i kraft innan grundlagen trädde i kraft år 2000 ska enligt rekommendation inte ändras utan ersättas helt med ny lagstiftning när ändringar behöver göras i dem.

I statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter anges det att konsumentombudsmannen är marknadskontrollmyndighet. Den föreslagna nya lagen innehåller bestämmelser om påföljdsavgift för överträdelse av bestämmelserna i textilmärkningsförordningen. Statsrådets förordning ska upphävas.

I fråga om både skodirektivet och textilmärkningsförordningen ska påföljdsbestämmelser utfärdas genom lag, eftersom bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter enligt 80 § i grundlagen ska utfärdas genom lag.

Lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (lagförslag 1)

Allmänna bestämmelser (1 kap.)

I 1 kap. föreslås bestämmelser om lagens tillämpningsområde, förhållande till annan lagstiftning och definitioner.

Skodirektivet och textilmärkningsförordningen ska höra till lagens tillämpningsområde. Annan tillämplig lagstiftning är marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen.

I propositionen föreslås det att begreppen tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör definieras.

Märkningsskyldighet samt krav på benämningar, etikettering och märkning (2 kap.)

Enligt propositionen är tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören de aktörer som kan vara skyldiga att ansvara för märkningarna av skodonens huvudbeståndsdelar.

Det föreslås fortfarande bestämmelser om vad som ska framgå av märkningarna av skodonens huvudbeståndsdelar. Skodonens sammansättning ska uppges med hjälp av antingen bild eller

text. De specifika material som använts ska uppges med namn. Det föreslås detaljerade bestämmelser om sätten att fästa märkningarna och om deras utseende. I fråga om definitionerna av skodonens delar samt definitionerna av därtill hörande material och symboler hänvisas det till bilaga I till skodirektivet. Det föreslås också bestämmelser om språkraven för märkning av huvudbeståndsdelarna i skodon.

Det föreslås att det i lagen tas in en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om märkningsskyldighet för etikettering och märkning av textilprodukter och om märkningsskyldighet för och krav på benämningar på textilfibrer finns i textilmärkningsförordningen.

Påföljdsavgift (3 kap.)

Artikel 41 i marknadskontrollförordningen förutsätter att medlemsstaterna föreskriver om påföljder för överträdelse av marknadskontrollförordningen och av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen, genom vilka ekonomiska aktörer åläggs skyldigheter. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Skodirektivet och textilmärkningsförordningen ingår i förteckningen i bilaga II, vilket innebär att det ska föreskrivas om sanktioner för överträdelse av skyldigheterna i dem. Påförandet av sanktioner grundar sig direkt på EU-lagstiftningen, som inte lämnar något nationellt handlingsutrymme för lagstiftning om gärningar och försummelser för vilka sanktioner ska påföras. Enligt skäl 65 i marknadskontrollförordningen är regler för fastställande av sanktioner, inklusive böter, en fråga som faller under nationell behörighet och bör därför fastställas i nationell lagstiftning.

I propositionen föreslås det att påföljdsavgift ska vara den påföljd som avses i artikel 41.

En påföljdsavgift är en administrativ påföljd av straffkaraktär som påförs genom beslut av en förvaltningsmyndighet. Syftet med denna administrativa påföljd av straffkaraktär är dels att förbygga verksamhet som strider mot lagstiftningen om märkning av skodon och textilprodukter, dels att snabbt och effektivt stoppa sådan verksamhet.

Enligt förslaget kan tillsynsmyndigheten påföra en påföljdsavgift för en ekonomisk aktör som inte följer kraven för den märkning av skodon som nämns i lagförslaget eller kraven för benämningar på textilfibrer och för etikettering och märkning av textilprodukter. Vid påförande av påföljdsavgift förutsätts inte uttryckligen oaksamhet eller uppsåt hos gärningsmannen.

Påföljdsavgiftens storlek föreslås grunda sig på en helhetsbedömning. Vid påförande av avgiften beaktas överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är och den ekonomiska aktörens åtgärder för att lindra skadan samt den ekonomiska aktörens eventuella tidigare överträdelser med avseende på samma bestämmelser. Med beaktande av den allmänprevention och individualprevention som krävs av ett sanktionssystem anses 3 000 euro vara ett lämpligt maximibelopp.

Enligt förslaget ska påföljdsavgift påföras av Säkerhets- och kemikalieverket och den betalas till staten. Förslaget innehåller även bestämmelser om avstående från och preskription av påföljdsavgift, påföljdsavgiftens förhållande till straffrättslig behandling och sökande av ändring i myndighetens beslut. Rättsregistercentralen föreslås sköta om verkställighet av påföljdsavgifter i enlighet med lagen om verkställighet av böter.

I marknadskontrollagen, vars tillämpningsområde lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter kommer att omfattas av, finns bestämmelser om administrativa påföljder. Dessa är åtgärdsföreläggande, förbud och tillfälligt förbud, återkallelse, föreläggande om förstöring,

förbud mot export och tvångsutförande. Ett förbud eller föreläggande kan dessutom förenas med vite eller hot om att den åtgärd som inte utförts vidtas på den försumliges bekostnad.

Vitesförfarandet, till vilket hör föreläggande och, när förpliktelsen inte fullgörs, utdömande av vite, är inte avsett att vara en påföljd av straffkaraktär, utan syftet är att säkerställa att huvudförpliktelsen fullgörs (HFD:2016:96). Vitesförfarandet har inte ansetts vara tillräckligt effektivt och avskräckande och det har inte ansetts tillräckligt för att uppfylla kraven på sanktioner i marknadskontrollförordningen. Därför är det behövligt att komplettera bestämmelserna genom att ta i bruk en påföljdsavgift för överträdelse av vissa i lagen specificerade bestämmelser.

Vid påförande av påföljdsavgift ska påföljdssystemet i sin helhet beaktas, vilket utöver administrativ påföljdsavgift av straffkaraktär även innefattar administrativa och straffrättsliga påföljder. Syftet med förbud och andra administrativa påföljder samt med vite som effektiviserar dem är att återställa ett lagenligt tillstånd, och de ska i den mån det är möjligt utnyttjas innan en påföljdsavgift påförs. En påföljdsavgift av straffkaraktär är alltid till sin natur ett sista hands alternativ i förhållande till andra administrativa påföljder som kan påföras för samma överträdelse. Det föreslås inga bestämmelser om straffrättsliga sanktioner.

Det föreslås att 1 § 4 mom. och 4 d § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna och statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter upphävs.

Ikraftträdande (4 kap.)

Kapitlet innehåller en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse och ett omnämnande av de förordningar som det föreslås att ska upphävas.

Lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (lagförslag 2)

Det föreslås att marknadskontrollagen ändras så att den i denna proposition föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter tas in i marknadskontrollagens tillämpningsområde.

Lagen om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter (lagförslag 3)

I lagen om verkställighet av böter föreslås en teknisk ändring om verkställigheten av påföljdsavgiften

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2022.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Konsekvenser för statsfinanserna och myndigheternas verksamhet

Det finns särskilda bestämmelser om de ändringar som gäller marknadskontrollen av märkning av skodon och textilprodukter och som har bedömts ha budgetkonsekvenser (Lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter 993/2020). Till marknadskontrollagen fogades en ny 4 d §, enligt vilken Säkerhets- och kemikalieverket är tillsynsmyndighet i ärenden som avses i skodirektivet och textilmärkningsförordningen. Tillsynsuppgifterna överfördes från

och med den 16 juli 2021 från Konkurrens- och konsumentverket till Säkerhets- och kemikalieverket. I budgetpropositionen för 2020 har det i Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader tagits in ett anslag på 10 000 euro för att köpa och testa produkter. Anslaget är 20 000 euro från och med 2022.

Enligt lagförslag 2 ska lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter tas in i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen.

Säkerhets- och kemikalieverkets befogenheter bestäms direkt enligt marknadskontrollförordningen samt enligt marknadskontrollagen när de föreslagna ändringarna i marknadskontrollagen och den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter trätt i kraft. Befogenheterna ska vara liknande som konsumentombudsmannens befogenheter med stöd av lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020). I båda lagarna föreskrivs det om inspektionsrätt och rätt att få uppgifter för att utföra tillsynsuppgifter. Därutöver har det föreslagits att bestämmelser om två nya befogenheter som hänför sig till rätten att inhämta produkter under annan identitet samt till onlinegränssnitt och domännamn fogas till marknadskontrollagen.

Enligt lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna har konsumentombudsmannen även befogenhet att påföra påföljdsavgift för brott mot vissa bestämmelser i konsumentskyddslagen (38/1978). Därmed skulle påföljdsavgift i och för sig ha kunnat påföras till exempel för felaktiga eller vilseledande märkningar av skodon och textilprodukter. Det kan dock bedömas att detta inte har tillämpats i praktiken, eftersom konsumentombudsmannen har prioriterat sådana problem som bättre uppfyller det lagstadgade syftet med konsumentombudsmannens tillsyn. Således har marknadskontrollen av märkningen av skodon och textilprodukter i själva verket inte genomförts. Den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter bedöms effektivisera marknadskontrollen av märkningarna och således också förbättra iakttagandet av kraven för märkningarna. Det att tillsynen redan tidigare överfördes till Säkerhets- och kemikalieverket stöder också denna bedömning.

Det föreslås att Säkerhets- och kemikalieverket också ska ha rätt att påföra påföljdsavgift för underlåtelse att iaktta de i lag föreskrivna kraven. Bestämmelsen om påföljdsavgift är ny. Den behöriga myndigheten ska ha ansvar över att en överträdelse som kan leda till påföljdsavgift utreds tillräckligt och på ett behörigt sätt samt bevisas. Det bedöms att förslaget inte medför en betydande mängd utredningsarbete i samband med uppfyllandet av förutsättningarna för påförande av påföljdsavgift samt arbete i samband med påförande av påföljdsavgift och att nya personalresurser inte behövs. Enligt bedömningen skulle det åtminstone till en början påföras en till två påföljdsavgifter per år.

Rättsregistercentralen ska enligt lagförslag 3 verkställa en påföljdsavgift enligt lagförslag 1. Indrivningen av påföljdsavgifter genomförs manuellt av Rättsregistercentralen, eftersom det årliga antalet påföljdsavgifter beräknas bli litet. Oberoende av verkställighetssättet ökar arbetsmängden vid Rättsregistercentralen med varje ny verkställighet. I samband med varje ny påföljdstyp bedöms den mängd extra dagsverken som dess verkställighet orsakar, även om mängden extra dagsverken för en ny påföljdstyp skulle vara liten. När det kontinuerligt uppkommer nya typer av påföljder behöver det extra personalbehovet vid Rättsregistercentralen bedömas för en längre tidsperiod i centralens resultatstyrningsförfarande. På grundval av detta bedöms det att det extra personalbehovet vid Rättsregistercentralen till följd av nya påföljdsavgifter enligt lagförslag 1 är 0,1 årsverken.

4.2.2 Konsekvenser för konsumenter och näringsidkare

Den föreslagna lagstiftningen skulle förbättra konsumenternas ställning genom att förbättra marknadskontrollmyndighetens tillsynsmöjligheter och möjligheter att ingripa i brott mot överensstämmelse med kraven. En precisering av marknadskontrollmetoderna till att motsvara metoderna i marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen främjar iakttagandet av överensstämmelse med kraven och effektiviserar tillsynen. Konsumenternas rätt att få korrekt information kommer att tryggas på ett bättre sätt. Allt detta skulle främja konsumenternas förtroende för marknaden.

Näringsidkare kommer inte i och med de föreslagna ändringarna att åläggas några nya skyldigheter att påvisa överensstämmelse, eftersom de krav gällande märkningar som förutsätts av skodirektivet och textilmärkningsförordningen redan har varit i kraft. Det kan dock anses att näringsidkarna orsakas vissa anpassningskostnader till följd av den tid som går till att sätta sig in i den nya lagen.

Å andra sidan kan det bedömas att inkludandet av lagstiftningen om märkning av skodon och textilprodukter i nationell lag istället för de förordningar som ska upphävas ökar lagstiftningens tydlighet och förutsägbarhet, och därmed också rättssäkerheten. Det kan bedömas att de påföljdsbestämmelser som föreslås i den föreslagna lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter är ur näringsidkarnas synvinkel till sina konsekvenser de mest betydande bestämmelserna, eftersom påföljder i praktiken inte har påförts för överträdelse av kraven för märkningar av skodon och textilprodukter med stöd av konsumentskyddslagen och eftersom marknadskontrollförordningen förutsätter separata bestämmelser om påföljder för överträdelse av de kraven. Det bör noteras att dessa konsekvenser endast drabbar de näringsidkare som inte följer bestämmelserna om märkningsskyldighet. Dessutom ska tillsynsmyndigheten innan en påföljdsavgift påförs utnyttja administrativa påföljder, som till exempel ett förbud enligt marknadskontrollagen, vilket kan förenas med vite.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Syftet med denna proposition är att utfärda kompletterande bestämmelser till stöd för tillämpningen av den direkt tillämpliga EU-förordningen (marknadskontrollförordningen), vilket begränsar de tillgängliga handlingsvägarna. För att genomföra marknadskontrollförordningen och stödja tillämpningen av den har det tidigare utfärdats lagstiftning om ändringar i marknadskontrollagen, vilka trädde i kraft den 16 juli 2021. Marknadskontrollförordningen omfattar 70 olika produkträttsakter som utarbetats på EU-nivå, bland annat skodirektivet och textilmärkningsförordningen. Marknadskontrollförordningen ger medlemsstaterna nationellt handlingsutrymme bland annat i fråga om hur påföljdsbestämmelserna genomförs. I sektorslagarna föreskrivs det om straffrättsliga och ekonomiska påföljder.

I samband med beredningen av den lagstiftning som trädde i kraft tidigare har olika modeller för genomförande av marknadskontrollförordningen tagits upp, särskilt i fråga om bestämmelsernas struktur. De kompletterande bestämmelser som behövs till stöd för marknadskontrollförordningen kan tas in i sektorspecifika produktlagar, eller så kan genomförandet utföras på samma sätt som för den tidigare lagstiftningen, vilket även föreslås i denna proposition, det vill säga genom att en produktspecifik sektorslag inkluderas i marknadskontrollagens tillämpningsområde och behövliga ändringar görs i marknadskontrollagen.

En så omfattande koncentrerings av bestämmelserna till den horisontella marknadskontrollagen är att rekommendera i synnerhet med tanke på bestämmelsernas enhetlighet. Enhetliga bestämmelser för de olika sektorerna gynnar bestämmelsernas tydlighet ur marknadskontrollmyndigheternas och de ekonomiska aktörernas perspektiv. Det är möjligt att beakta olika sektors särdrag genom att sådana bestämmelser som beror på särdragen tas in i sektorslagarna, eftersom marknadskontrollagen utgör en allmän lag i förhållande till sektorslagstiftningen och endast tillämpas om inget annat föreskrivs i sektorslagarna.

Ett separat genomförande av bestämmelserna i marknadskontrollförordningen för respektive sektor leder sannolikt till att de nationella bestämmelserna till exempel om befogenheterna enligt EU-förordningen genomförs på något olika sätt för olika sektorer. Det kan vara lättare att beakta olika produktsektors särdrag, som inom vissa sektorer kan förutsätta bestämmelser som avviker från andra sektorer, om kompletterande bestämmelser om marknadskontrollen tas in i sektorslagarna.

Under beredningen av tidigare lagstiftning har det även utretts att det inte heller i detta skede finns något tryck från det nationella påföljdssystemet (det straffrättsliga eller det administrativa) att förenhetliga bestämmelserna för att ta i bruk en administrativ påföljdsavgift inom produktsektorerna enligt EU:s marknadskontrollförordning, utan ibruktagandet av en påföljdsavgift kan övervägas från sektor till sektor. I fråga om bestämmelser om påföljder kan bestämmelsernas proportionalitet prövas särskilt för varje sektor.

5.2 Handlingsmodeller som planeras eller används i andra medlemsstater

Sverige

I Sveriges gällande lagstiftning kompletteras textilmärkningsförordningen genom lagen (2014:534) med kompletterande bestämmelser till EU:s textilmärkningsförordning samt genom förordningen (2014:535) om marknadskontroll av textilprodukter. Skodirektivet har genomförts genom lagen (1995:669) och förordningen (1995:670) om märkning av skor. Lagen och förordningen innehåller i stora drag bestämmelser om tillämpningsområdet, definitionerna och märkningsskyldigheten enligt skodirektivet. Marknadskontrollmyndighet i fråga om bestämmelserna är Konsumentverket.

Genomförandet av marknadskontrollförordningen i Sverige fördröjs något från tidsfristen i juli 2021, och därför finns det inte tillgång till exakta uppgifter om innehållet i lagstiftningen. Enligt nuvarande uppgifter kommer Sverige till skillnad från Finland inte att stifta en allmän lag som kompletterar den horisontella marknadskontrollförordningen. Däremot har Sverige som mål att säkerställa att marknadskontrollmyndighetens nuvarande befogenheter kompletteras med bestämmelser i sektorslagarna. Bestämmelser om påföljder finns för närvarande i sektorslagstiftningen. Dessa bestämmelser har ansetts vara tillräckliga.

Danmark

Enligt nuvarande gällande lagstiftning regleras märkningen av skodon i Danmark av Bekendtgørelse om mærkning af materialer anvendt i hovedbestanddelene af fodtøj med henblik på salg i detaileddet (nr 759 af 15/09/1995). Skodirektivet är bifogat till genomförandeföreskriften. EU:s textilmärkningsförordning har inte genomförts separat.

I Danmark utfärdades en lag om produkter och marknadskontroll i juni 2020 (lov nr. 799 af 09/06/2020). Den allmänna lagen kompletterar marknadskontrollförordningen, men i den finns också bestämmelser om annan marknadskontroll och om produktkrav.

I juli 2021 utfärdades en förordning som täcker märkning av både skodon och textilprodukter och som hör till tillämpningsområdet för den nya allmänna lagen (Bekendtgørelse om mærkning af fodtøj og etikettering og mærkning af tekstilprodukter, BEK nr 1046 af 28/05/2021). I denna sektorsbestämmelse genomförs skodirektivet och textilmärkningsförordningen samt föreskrivs det bland annat om skyldigheter för olika aktörer och påföljder vid brott mot bestämmelserna. Påföljden är böter, och därutöver hänvisas det till strafflagen. Dessutom föreskrivs det om tillsynsmyndigheten (Sikkerhedsstyrelsen).

Danmarks författningstekniska lösning påminner om den lagstiftning som bereds i Finland.

6 Remissvar

Sammanlagt 11 utlåtanden lämnades in, och i tre av utlåtandena hade man inget att anmärka på förslaget. Strävan har varit att vid den fortsatta beredningen av propositionen och i de ändringar som gjorts i den beakta de synpunkter och ändringsförslag som framförts i utlåtandena.

I flera utlåtanden konstaterades det att särskild vikt bör fästas vid tillräckliga resurser för marknadskontrollmyndigheterna i fråga om kontrollen av produkter som marknadsförs från tredje-länder och näthandeln. I utlåtandena uppmärksammades också eventuell ojämlik behandling av inhemska och utländska webbbutiker. Dessutom påpekades det i remissvaren att företagen får knappt med tid för att förbereda sig för bestämmelsernas ikraftträdande, och att ikraftträdandet bör skjutas upp något.

Lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter

I sina utlåtanden motsatte sig Finlands Dagligvaruhandel rf och Suomen Tekstiili ja Muoti ry införandet av en påföljdsavgift i den föreslagna lagen. Om påföljdsavgift påförs, bör eurobeloppet enligt dem vara lägre. Påföljdsavgiftens maximibelopp har ändrats från 5 000 euro till 3 000 euro. Marknadskontrollförordningen förutsätter bestämmelser om sanktioner bland annat för brott mot skyldigheterna enligt skodirektivet och textilmärkningsförordningen. Nationell prövning får tillämpas endast i fråga om vilken påföljd som väljs. Arbets- och näringsministeriet har ansett att en proportionell påföljd skulle vara en administrativ påföljdsavgift.

Finlands Dagligvaruhandel rf och Muoti- ja urheilukauppa ry fäste särskild vikt vid språket i de märkningar av fibersammansättningen som fästs på textilprodukter. Muoti- ja urheilukauppa ry föreslår i sitt utlåtande att märkningarna av fibersammansättning eller av skodon skulle kunna vara antingen på finska eller svenska, eller alternativt på vilket som helst officiellt EU-språk eller i form av förkortningar som konsumenten förstår. Arbets- och näringsministeriet granskade den bestämmelse i textilmärkningsförordningen som ger nationellt handlingsutrymme i fråga om språket i märkningarna i förhållande till språklagen. Enligt 34 § i språklagen ska produktinformationen, bland annat varudeklarationen, på produkter som säljs i enspråkiga kommuner finnas åtminstone på den kommunens språk och i tvåspråkiga kommuner åtminstone på finska och svenska. När information som avses ovan lämnas ska finska och svenska språken behandlas jämnt. Arbets- och näringsministeriet har identifierat att det med hänsyn till principen om företräde för Europeiska unionens rätt och det nationella handlingsutrymme som ges i textilmärkningsförordningen skulle ha varit möjligt att nationellt föreskriva om användningen av finska och svenska på ett sätt som avviker från 34 § i språklagen. Arbets- och näringsministeriet ansåg dock att det inte finns tillräckligt betydande grunder för att motivera en avvikelse från språklagen genom speciallag. I avgörandet fästes särskild vikt vid att det i fråga om endast en konsumtionsnyttighetssektor inte går att hållbart motivera en avvikelse från språklagen. Den höga nivån på konsumentskyddet i Finland förutsätter att konsumenten i Finland får behövlig information på finska och svenska i enlighet med språklagen.

Tullen konstaterar i sitt utlåtande att den tillsyn över skodon och textilier som Tullen utövar är sådan tillsyn över produktsäkerheten som utövas med stöd av konsument säkerhetslagen eller sådan tillsyn över kemiska egenskaper som utövas med stöd av kemikalielagen. Tullen meddelar att den fortsätter med ovan nämnda tillsynsuppgifter.

Säkerhets- och kemikalieverket föreslår i sitt utlåtande preciseringar av vissa termer som används i propositionen samt preciseringar till specialmotiveringen. Precisering av termer och specialmotiveringen har gjorts. Säkerhets- och kemikalieverket ställer sig positivt till påföljdsavgifter och konstaterar att införandet av påföljdsavgiftsförfarandet kräver personalresurser av verket, eftersom det är fråga om en påföljd av straffkaraktär och en ny befogenhet för verket. Säkerhets- och kemikalieverket påpekar att verket inte överhuvudtaget har beviljats personalresurser för tillsynen över märkningen av skodon och textilprodukter. Verket föreslår att det till 10 § fogas en möjlighet för Säkerhets- och kemikalieverket att beakta företagets storlek eller den ekonomiska aktörens betalningsförmåga vid påförande av påföljdsavgift. Dessutom föreslår verket att det till 11 § 2 mom., vilket gäller tidsfristen för att påföra påföljdsavgift, fogas en bestämmelse om att en tillsynsåtgärd som Säkerhets- och kemikalieverket vidtar ska avbryta preskriptionen i detta fall. Arbets- och näringsministeriet ansåg det inte vara ändamålsenligt att ändra 10 § eller 11 § 2 mom. I enlighet med Säkerhets- och kemikalieverkets förslag ändrades bestämmelsen om begäran om omprövning i 14 § 1 mom. så att termen statlig myndighet ersattes med Säkerhets- och kemikalieverket.

Enligt vad Rättsregistercentralen anfört i sitt utlåtande har det i propositionsutkastet föreslagits tillräckligt noggranna bestämmelser om påföljdsavgiftens verkställbarhet. Rättsregistercentralen föreslår att det till 15 § i den föreslagna lagen bör fogas en bestämmelse om att påföljdsavgiften förfaller när den betalningsskyldiga fysiska personen avlider, vilket innebär att bestämmelsen motsvarar 8 kap. 16 § 1 mom. i strafflagen, enligt vilket bötesstraff förfaller när den dömd avlider. Det föreslagna tillägget fogades till 15 § i lagförslaget. Rättsregistercentralen konstaterar i sitt utlåtande att inga bedömningar av påföljdsavgiftens konsekvenser för Rättsregistercentralen har gjorts i propositionsutkastet. En bedömning av konsekvenserna för Rättsregistercentralen fogades till avsnitt 4.2.1 Konsekvenser för statsfinanserna och myndigheternas verksamhet.

I sitt utlåtande uppmärksammade justitieministeriet särskilt bestämmelserna om påföljdsavgift. Justitieministeriet framförde flera synpunkter om komplettering och precisering av motiveringen. Bland dessa finns beaktande av påföljdssystemet som helhet, användning av det nationella handlingsutrymme som EU-lagstiftningen ger och motivering av påföljdsavgiftens storlek. Till avsnittet Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning bör fogas en bedömning av hur skyddet mot självinkriminering genomförs i lagförslaget. Dessutom bör skyddet mot självinkriminering bedömas i förhållande till myndighetens rätt att få information enligt marknadskontrollagen. I propositionen bör det även bedömas varför administrativa påföljdsavgifter snarare ska omfattas av bestämmelserna om omprövning. Justitieministeriet påminde om att Rättsregistercentralen ska höras när det föreslås nya uppgifter för den. De föreslagna 11 § 1 och 2 mom. bör även ses över. De ändringar och preciseringar som behövdes med hänsyn till utlåtandet har gjorts.

Justitiekanslersämbetet föreslog preciseringar bland annat i fråga om anmälan till kommissionen om genomförande av skodirektivet, laghänvisningarna, ikraftträdandet och klämman. Justitiekanslersämbetet rekommenderade att det till avsnittet Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning fogas ett tillägg om de grundläggande fri- och rättigheterna och de allmänna förutsättningarna att begränsa dem i bestämmelser om administrativa sanktioner samt en motivering för att administrativa påföljdsbestämmelser ska tas i bruk. Dessutom bör det i det

avsnittet mer utförligt skrivas om administrativa sanktioners förhållande till förbudet mot dubbel straffbarhet samt preciseras hur skyddet mot självinkriminering uttryckligen hör ihop med den föreslagna påföljdsregleringen. Justitiekanslersämbetet rekommenderade att 13 § i den föreslagna lagen preciseras. Dessutom framförde justitiekanslersämbetet flera observationer av teknisk karaktär. I fråga om påföljdsavgiften föreslår justitiekanslersämbetet att propositionen preciseras bland annat i fråga om vilka överträdelser en påföljdsavgift kan påföras för och vem som kan påföras påföljdsavgift. Det har strävats efter att i den fortsatta beredningen beakta samtliga observationer, kompletteringar och rättelser som justitiekanslersämbetet föreslår.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om överensstämmelse för skodon och textilprodukter

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Enligt det föreslagna 1 mom. ska denna lag tillämpas på märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet samt på benämningar på vissa textilfibrer och på etikettering och märkning av textilprodukter som hör därtill.

Enligt det föreslagna 2 mom. finns det bestämmelser om kraven på märkning av material för skodon i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, *skodirektivet*, vilket genomförs genom denna lag.

I paragrafens föreslagna 3 mom. föreskrivs närmare om lagens tillämpningsområde. I momentet anges vilka skodon lagen ska tillämpas på samt hänvisas det till tabell 1 i bilaga I till skodirektivet, där skodonets olika delar definieras. I momentet fastställs också undantag från tillämpningsområdet, det vill säga skodon som lagen inte ska tillämpas på. Lagen ska inte tillämpas på skyddsskor, vilka omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning. Lagen ska inte heller tillämpas på begagnade skodon eller skodon som är avsedda som leksaker. Med skodon som är avsedda som leksaker avses till exempel leksaker som avses i lagen om leksakers säkerhet (1154/2011). Lagen ska inte heller tillämpas på skodon som behandlas i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH-förordningen). Med detta avses skodon för vilka det vid tillverkningen har använts över den tillåtna halten enligt bilaga XVII till REACH-förordningen ämnen som är skadliga för hälsan och/eller miljön eller skodon som i övrigt innehåller sådana ämnen på ett sådant sätt att det i enlighet med artikel 67 i REACH-förordningen är förbjudet att släppa ut dem på marknaden. I beteckningarna 20, 43, 47, 50 och 72 i bilaga XVII till REACH-förordningen konstateras det att skodon som innehåller sådana ämnen över en viss halt inte får släppas ut på marknaden. Bilaga XVII innehåller också ämnesspecifika begränsningar som gäller produkter som tillverkats av vissa material och konsumentprodukter i allmänhet och som tillämpas på skodon. Det är inte tillåtet att på marknaden släppa ut skodon som över den tillåtna halten innehåller ett ämne som begränsas i bilaga XVII till REACH-förordningen, även om skodonen i övrigt skulle uppfylla kraven i skodirektivet. Genom bestämmelsen genomförs artikel 1.1 i skodirektivet och tabell 1 i bilaga I till skodirektivet.

I 4 mom. anges de EU-förordningar om vilkas tillämpning det är behövligt att utfärda närmare bestämmelser. Dessa förordningar är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, textilmärkningsförordningen, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, marknadskontrollförordningen.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. I det föreslagna 1 mom. finns en hänvisning till marknadskontrollagen och i 2 mom. en hänvisning till marknadskontrollförordningen. Det är fråga om informativa hänvisningar.

3 §. Definitioner. I paragrafen definieras de ekonomiska aktörer som föreslås ansvara över att skodon och textilprodukter som släpps ut på marknaden överensstämmer med kraven. Paragrafens definitioner av de ekonomiska aktörerna är nödvändiga för att bestämmelserna om påföljdsavgift enligt 3 kap. ska kunna riktas tillräckligt noggrant.

Enligt den föreslagna 1 mom. *1 punkten* avses med tillverkare en fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka sådana produkter som avses i denna lag och saluför den produkten i eget namn eller under eget varumärke. Definitionen av tillverkare motsvarar artikel 3.8 i marknadskontrollförordningen och artikel 3.2 i textilmärkningsförordningen.

Enligt den föreslagna 1 mom. *2 punkten* avses med tillverkarens representant en fysisk eller juridisk person som är etablerad i Europeiska unionen och som enligt skriftlig fullmakt från en tillverkare har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter, med beaktande av den sistnämndas skyldigheter enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning eller kraven i marknadskontrollförordningen. Definitionen motsvarar artikel 3.12 i marknadskontrollförordningen och artikel 3.2 i textilmärkningsförordningen.

Enligt den föreslagna 1 mom. *3 punkten* avses med importör en fysisk eller juridisk person som är etablerad i Europeiska unionen och släpper ut produkter från tredjeland på unionsmarknaden. Definitionen motsvarar artikel 3.9 i marknadskontrollförordningen och artikel 3.2 i textilmärkningsförordningen.

Enligt den föreslagna 1 mom. *4 punkten* avses med distributör en annan fysisk eller juridisk person i leveranskedjan än tillverkaren eller importören, som tillhandahåller produkter på marknaden. Definitionen motsvarar artikel 3.10 i marknadskontrollförordningen och artikel 3.2 i textilmärkningsförordningen.

I 2 mom. föreslås en utvidgning av definitionen av tillverkare vid tillämpning av textilmärkningsförordningen. Enligt momentet ska en distributör vid tillämpningen av textilmärkningsförordningen anses vara tillverkare, om distributören släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke, själv sätter fast etiketten eller ändrar innehållet på etiketten. Definitionen motsvarar artikel 15.2 i textilmärkningsförordningen.

2 kap. Märkningsskyldighet samt krav på benämningar, etikettering och märkning

4 §. Krav på märkning av huvudbeståndsdelarna i skodon. I paragrafen föreslås bestämmelser om skodonens beståndsdelar och delarnas material samt om hur dessa ska uppges. Genom den föreslagna paragrafen genomförs artiklarna 1.2, 4.1, 4.3 och 4.4 i skodirektivet samt tabellerna 1 och 2 i bilaga I till skodirektivet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* ska uppgifter om materialet i varje beståndsdel av skodonet uppges. Ett skodon har tre delar. Dessa är ovandel, foder och bindsula samt slitsula. Ett skodons sammansättning ska uppges med hjälp av antingen bild eller text. Definitioner för och bilder på ett skodons delar finns i tabell 1 i bilaga I till skodirektivet.

Enligt det föreslagna *2 mom.* ska den märkning som anger materialet finnas bredvid bilderna på skodonets delar. Materialen och deras symboler finns i tabell 2 i bilaga I till skodirektivet. Materialen är läder och överdraget läder samt naturligt och syntetiskt textilmaterial, vävt eller icke-vävt.

I det föreslagna *3 mom.* fastställs den minimiandel av material som krävs för att märkningen ska vara obligatorisk. En märkning ska finnas för ett material som utgör minst 80 procent av ytan för skodonets ovandel, foder och bindsula och för ett material som utgör minst 80 procent av slitsulan. Om inget material utgör minst 80 procent, behöver det inte finnas någon märkning. Märkningen kan dock göras för två av de huvudsakliga materialen i skodonets sammansättning. Uppgifterna ska finnas i skodonet. Vid fastställandet av materialen i skodonets ovandel föreslås det att tillbehör eller förstärkningar inte ska beaktas. Sådana är bland annat bakkappa, kantförstärkning, ornamentering, spännen, plös, snörhål eller liknande. I fråga om slitsulan ska klassificeringen dock göras på grundval av de ingående materialens volym.

I *4 mom.* föreslås bestämmelser om märkningssätt. Märkning kan göras genom påtryck, påklippt märke, prägling eller vidhäftad etikett. Märkningarna ska gå att urskilja tydligt, vilket innebär att de bland annat ska vara synliga, väl fästa på ett lämpligt ställe samt tillräckligt stora, så att det är enkelt att förstå uppgifterna i märkningarna. Märkningarna får inte vara vilseledande.

5 §. Språkrav för märkning av skodonens beståndsdelar. I paragrafen föreslås bestämmelser om språkraven för märkning av huvudbeståndsdelarna i skodon. Märkningar för material som används i huvudbeståndsdelarna i skodon ska uppges på finska och svenska. Genom den föreslagna paragrafen genomförs artikel 4.2 i skodirektivet, enligt vilken informationen skodonet ska ges på åtminstone det eller de språk som anges av den medlemsstat där konsumtionen sker enligt grundfördraget. Vid märkning av uppgifter iakttas språklagen (423/2003).

Bestämmelser om språkraven för produktinformation finns i 34 § i språklagen. Om det enligt lag ska finnas produktnamn enligt handelssed, varudeklaration, bruksanvisning eller någon varningstext på en produkt, ska texten på produkter som säljs i enspråkiga kommuner finnas åtminstone på den kommunens språk och i tvåspråkiga kommuner åtminstone på finska och svenska. När information som avses ovan lämnas ska finska och svenska språken behandlas jämlikt.

Utöver finska och svenska kan märkningarna även vara på andra språk.

6 §. Märkningsskyldighet för skodonens huvudbeståndsdelar. I paragrafen föreslås bestämmelser om de aktörer som är skyldiga att sörja för märkningen av de huvudsakliga beståndsdelarna av skodon. Genom paragrafen genomförs artikel 4.5 i skodirektivet.

Enligt det föreslagna *1 mom.* ska tillverkaren eller tillverkarens representant utforma i 4 § avsedda märkningar för skodonens sammansättning och material med iakttagande av språkraven enligt 5 §. Han eller hon ska också ansvara för att märkningarna är korrekta. Om varken tillverkaren eller dennes representant är etablerad i Europeiska unionen, ansvarar importören för märkningen.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska distributören se till att de skodon som han eller hon säljer har märkningar enligt 4 § i vilka språkraven enligt 5 § följs.

7 §. Krav som gäller textilfibrer och textilprodukter. Den föreslagna paragrafen innehåller en allmän informativ bestämmelse om skyldigheterna enligt textilmärkningsförordningen. Bestämmelser om benämningar på textilfibrer och krav på märkning av textilfibrer samt om krav på etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter finns i textilmärkningsförordningen. Förordningen innehåller även regler för fastställande av fibersammansättningen i textilprodukter.

3 kap. Påföljdsavgift

I kapitlet föreslås bestämmelser om en påföljdsavgift för överträdelse eller försummelse av kraven för märkning av skodon och textilprodukter. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelse av förordningen och av den harmoniserad unionslagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen, genom vilka inför skyldigheter för ekonomiska aktörer införs, och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att sanktionerna tillämpas i enlighet med nationell rätt. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Fastställande av sanktioner, inklusive böter, är en fråga som faller under nationell behörighet.

Med tanke på säkerställande av ett effektivt konsumentskydd genom fungerande offentlig tillsyn anses det motiverat att föreskriva om en påföljdsavgift för överträdelse eller försummelse av kraven för märkning av skodon och textilprodukter. Formerna av administrativ styrning och de administrativa påföljderna enligt marknadskontrollagen kan inte alltid anses tillräckligt effektiva och ändamålsenliga, men alltid kräver överträdelsernas art inte nödvändigtvis att det straffrättsliga systemet tillämpas.

Tillämpningsområdet för påföljdsavgiften omfattar sådana överträdelser och försummelser för vilka det i huvudsak är lätt att leda i bevis åsidosättande av skyldigheterna enligt lagstiftningen utan några undersökningsinsatser.

Det bedöms att påföljdsavgifter kan åtgärda de vanligaste bristerna och brotten mot bestämmelserna som uppdagas vid tillsynen över märkningen av skodon och textilprodukter. Påföljdsavgifter ska dock inte påföras för alla brister, utan i praktiken beror tillämpningen av den administrativa påföljden på hur allvarligt och återkommande företagarens beteende är. Kravet på proportionalitet och andra krav på god förvaltning samt kravet på rättssäkerhet ska uppfyllas när avgiften påförs. Det föreslås att omprövning av ett beslut som gäller påföljdsavgift i fråga om märkning av skodon och textilprodukter får begäras hos den myndighet som fattat beslutet och att ett beslut som en myndighet har fattat med anledning av en begäran om omprövning får överklagas. En påföljdsavgift som tillsynsmyndigheten påför kan verkställas först när den vunnit laga kraft.

Vid påförande av påföljdsavgift ska påföljdssystemet i sin helhet beaktas. En påföljdsavgift av straffkaraktär är alltid till sin natur ett sista hands alternativ i förhållande till andra administrativa påföljder som kan påföras för samma överträdelse. Den behöriga myndigheten kan påföra en påföljdsavgift till exempel om de administrativa tvångsmedlen enligt marknadskontrollagen anses otillräckliga. Bestämmelser om andra administrativa påföljder, såsom förbud och vite som kan förenas med det, finns i marknadskontrollagen.

8 §. Påföljdsavgift för överträdelse av kraven för skodonsmärkning. I den föreslagna paragrafen anges de krav för skodonsmärkning i enlighet med 4 § för överträdelse av vilka en påföljdsavgift

som gäller skodonsmärkningar kan påföras. Genom paragrafen genomförs artikel 41 i marknadskontrollförordningen.

Enligt det föreslagna *1 mom.* kan en påföljdsavgift påföras en tillverkare, tillverkarens representant eller, om tillverkaren inte är etablerad i Europeiska unionen, importör som inte följer kraven enligt paragrafen. Enligt den föreslagna *1 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras en i paragrafen nämnd ekonomisk aktör som inte följer kraven enligt 4 § 1 mom. i fråga om märkning av skodonens materialuppgifter och sammansättning.

Enligt den föreslagna *2 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras en i paragrafen nämnd ekonomisk aktör som inte följer kraven enligt 4 § 2 mom. i fråga om placering av märkningen av skodonens material.

Enligt den föreslagna *3 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras en i paragrafen nämnd ekonomisk aktör som inte följer kraven enligt 4 § 3 mom. i fråga om märkning av materialet i ovandelen, fodret och bindsulan samt slitsulan.

Enligt den föreslagna *4 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras en i paragrafen nämnd ekonomisk aktör som inte följer kraven enligt 4 § 4 mom. i fråga om märkningssätt och märkningarnas utseende och innehåll.

Enligt den föreslagna *5 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras en i paragrafen nämnd ekonomisk aktör som inte följer språkkraven enligt 5 § i fråga om märkningar.

Enligt det föreslagna *2 mom.* kan påföljdsavgift påföras en distributör som inte ser till att de skodon som denne saluför har märkningar som uppfyller kraven i 4 § och 5 §.

9 §. Påföljdsavgift för överträdelse av kraven för benämningar på textilfibrer och för etikettering och märkning av textilprodukter. I den föreslagna paragrafen specificeras sådana ekonomiska aktörer som kan påföras påföljdsavgift samt sådana förfaranden som strider mot textilmärkningsförordningen och för vilka påföljdsavgift kan påföras. De ekonomiska aktörerna ansvarar var och en för egen del över att produkterna överensstämmer med kraven. Paragrafen innehåller förslag till kompletterande bestämmelser som hänför sig till artikel 41 i marknadskontrollförordningen.

Enligt det föreslagna *1 mom.* kan påföljdsavgift påföras en tillverkare eller importör som inte följer kraven enligt textilmärkningsförordningen i fråga om benämningar på textilfibrer och etikettering och märkning av textilprodukter. Importören är ansvarig om tillverkaren inte är etablerad i Europeiska unionen.

Enligt den föreslagna *1 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras för överträdelse av bestämmelserna om användning av benämningar enligt artikel 5 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 5.1 får endast de benämningar på textilfibrer som förtecknas i bilaga I till textilmärkningsförordningen användas på etiketter och märkningar för att beskriva fibersammansättningar i textilprodukter. Enligt artikel 5.2 får benämningarna som förtecknas i bilaga I användas enbart för textilfibrer som till sin karaktär motsvarar beskrivningen i den bilagan. Benämningarna som förtecknas i bilaga I får inte användas på andra fibrer, vare sig fristående, som ordstam eller som adjektiv. Termen silke ska inte användas för att beteckna att en fiber till sin form eller sitt särskilda utförande är ett ändlöst filamentgarn av textilfibrer.

Enligt den föreslagna 2 punkten i momentet kan påföljdsavgift påföras om benämningen ren textilprodukt används för en textilprodukt som inte motsvarar definitionen av en ren textilprodukt enligt artikel 7 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 7.1 får endast textilprodukter som uteslutande består av ett fiberslag etiketteras eller märkas som ”100 %”, ”ren” (pure) eller ”hel-”. Dessa eller liknande beskrivningar får inte användas för andra textilprodukter. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8.3 får enligt artikel 7.2 en textilprodukt som innehåller högst 2 viktprocent främmande fibrer behandlas som om den uteslutande bestod av ett och samma fiberslag, förutsatt att denna kvantitet är motiverad av att den tekniskt inte går att undvika vid god tillverkningspraxis och inte blandas in rutinmässigt. En textilprodukt som har genomgått en kardningsprocess får även behandlas som om den uteslutande bestod av ett och samma fiberslag, förutsatt att denna kvantitet är motiverad av att den tekniskt inte går att undvika vid god tillverkningspraxis och inte blandas in rutinmässigt.

Enligt den föreslagna 3 punkten i momentet kan påföljdsavgift påföras om benämningen ny ull används för en textilprodukt som inte motsvarar definitionen av en ny ull enligt artikel 8 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 8.1 får en textilprodukt etiketteras eller märkas med en av benämningarna i bilaga III till textilmärkningsförordningen om den uteslutande består av en ullfiber som aldrig tidigare ingått i en färdigvara och som tidigare inte genomgått någon annan än den för framställningen nödvändiga spinn- och/eller filtningsprocessen eller någon fiberskadande behandling eller användning. Enligt artikel 8.2 får beteckningarna i bilaga III till textilmärkningsförordningen genom undantag från artikel 8.1 även användas på den i textilfiberblandningen ingående ullen, om samtliga följande villkor är uppfyllda: all ull som ingår i blandningen uppfyller kraven i artikel 8.1, denna ull svarar för minst 25 procent av blandningens hela vikt och ullen, i fråga om grovkardad blandning, är blandad med endast en annan fiber. En sådan blandnings hela sammansättning ska anges.

Enligt den föreslagna 4 punkten i momentet kan påföljdsavgift påföras om etiketteringen och märkningen av textilprodukter som består av flera fiberslag inte motsvarar artikel 9 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 9.1 ska en textilprodukt etiketteras eller märkas med namnet på och viktprocent för samtliga ingående fiberslag i fallande ordning. I artikel 9.2 föreskrivs om ett undantag från artikel 9.1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.2 får enligt artikel 9.2 ett fiberslag som utgör högst 5 procent av textilproduktens totalvikt eller fiberslag som tillsammans utgör högst 15 procent av textilproduktens totalvikt betecknas som ”övriga fibrer”, omedelbart föregånget eller följt av deras totala viktprocent, om de inte med lätthet kan fastställas vid tillverkningstillfället. Enligt artikel 9.3 får produkter med varp av ren bomull och väft av rent lin, där andelen lin är minst 40 procent av totalvikten av den obehandlade väven, betecknas som ”halvlinne”, vilket måste åtföljas av innehållsspecifikationen ”varp av ren bomull – väft av rent lin”. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.1 får enligt artikel 9.4 beteckningen ”blandade fibrer” eller ”ospecificerad textilsammansättning” användas på etiketten eller märkningen för textilprodukter vars sammansättning är svår att fastställa vid tillverkningstillfället. Enligt artikel 9.5 får de fiberslag som ännu inte tas upp i bilaga I till textilmärkningsförordningen genom undantag från artikel 9.1 betecknas som ”övriga fibrer”, omedelbart föregånget eller följt av deras totala viktprocent.

Enligt den föreslagna 5 punkten i momentet kan påföljdsavgift påföras om etiketteringen och märkningen av textilprodukter som består av flera inslag inte motsvarar artikel 11 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 11.1 ska alla textilprodukter som innehåller två eller flera textila inslag med olika textilfiberinnehåll vara försedda med en etikett eller märkning som anger textilfiberinnehållet i varje inslag. Enligt artikel 11.2 ska den etikett eller märkning som avses i artikel 11.1 inte vara obligatorisk för textila inslag när följande två villkor är uppfyllda: dessa inslag är inte huvudfoder och de svarar för mindre än 30 % av textilproduktens hela vikt. Om

två eller flera textilprodukter har samma fiberinnehåll och normalt bildar en enhet får de enligt artikel 11.3 förses med bara en etikett eller märkning.

Enligt den föreslagna *6 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras om etiketteringen och märkningen av textilprodukter som innehåller icke-textila delar av animaliskt ursprung inte motsvarar artikel 12 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 12.1 ska förekomsten av icke-textila delar av animaliskt ursprung i textilprodukter anges genom att frasen ”Innehåller icke-textila delar av animaliskt ursprung” återges på etiketten eller märkningen av produkter som innehåller sådana delar närhelst de tillhandahålls på marknaden. Enligt artikel 12.2 får etiketten eller märkningen inte vara vilseledande och den ska vara sådan att den lätt kan förstås av konsumenten.

Enligt den föreslagna *7 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras om fibersammansättningen i sådana textilprodukter som förtecknas i bilaga IV till textilmärkningsförordningen inte uppges i enlighet med de bestämmelser om etikettering och märkning som fastställs i den bilagan.

Enligt den föreslagna *8 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras om den etikett eller märkning som anger fibersammansättningen och som textilprodukten förses med inte överensstämmer med bestämmelserna enligt artikel 14 i textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 14 ska textilprodukter alltid förses med ovan nämnda etikett eller märkning när de tillhandahålls på marknaden. Etiketten och märkningen på en textilprodukt ska vara hållbar, lätt att läsa, synlig och åtkomlig samt, när en etikett används, ordentligt fastsatt. I artikel 14.2 finns bestämmelser om handelsdokument som kan ersätta etiketter eller märkningar. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får etiketterna och märkningarna ersättas av eller kompletteras med åtföljande handelsdokument när produkterna levereras till ekonomiska aktörer inom leveranskedjan, eller om de levereras efter beställning från en upphandlande myndighet enligt definitionen i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster. Enligt artikel 14.3 ska de benämningar på textilfiber och beskrivningar av fibersammansättningar som avses 1–4 punkten i denna paragraf tydligt anges i de handelsdokument som nämns ovan. Förkortningar får inte användas annat än i form av en mekaniserad processkod eller om de definieras i internationella standarder, förutsatt att förkortningarna förklaras i samma handelsdokument.

Enligt den föreslagna *9 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras om bestämmelserna enligt artikel 15 i textilmärkningsförordningen inte iakttas när textilprodukten förses med etikett eller märkning. Enligt artikel 15.1 ska tillverkaren när han eller hon släpper ut en textilprodukt på marknaden se till att produkten är försedd med etikett eller märkning och att informationen på den är korrekt. Om tillverkaren inte är etablerad i Europeiska unionen ska importören se till att produkten är försedd med etikett eller märkning och att informationen på den är korrekt. Enligt artikel 15.2 ska vid tillämpningen av textilmärkningsförordningen en distributör anses vara tillverkare, om distributören släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke, själv sätter fast etiketten eller ändrar innehållet på etiketten. Enligt artikel 15.3 ska distributören när han eller hon tillhandahåller en textilprodukt på marknaden se till att textilprodukterna är försedda med lämplig etikett eller märkning i enlighet med textilmärkningsförordningen. De ekonomiska aktörer som avses i artikel 15.1, 15.2 och 15.3 ska se till att den information som ges när textilprodukter tillhandahålls på marknaden inte kan förväxlas med de benämningar på textilfiber och beskrivningar av fibersammansättningar som fastställs i textilmärkningsförordningen.

Enligt den föreslagna *10 punkten* i momentet kan påföljdsavgift påföras om kraven enligt artikel 16 i textilmärkningsförordningen i fråga om användning av benämningar på textilfibrer och

beskrivningar av fibersammansättningar inte följs. Artikel 16 gäller de beskrivningar av textilfibersammansättningar som avses i 1–4 punkten i denna paragraf. När en textilprodukt tillhandahålls på marknaden ska enligt artikel 16.1 de beskrivningar av textilfibersammansättning som nämns ovan anges så att de är lätta att läsa, synliga och klara och anges med tryck som är enhetligt i fråga om storlek, stil och typsnitt i kataloger och annan reklam samt på förpackningar, etiketter och märkning. Enligt artikel 16.2 får varumärken eller firmanamn anges omedelbart före eller efter de beskrivningar av textilfibersammansättning som nämns ovan. Om ett varumärke eller firmanamn, fristående, som ordstam eller som adjektiv, innehåller en av de benämningarna på textilfiber som förtecknas i bilaga I till textilmärkningsförordningen eller en benämning som lätt kan förväxlas med denna, ska emellertid detta varumärke eller namn anges omedelbart före eller efter de beskrivningar av textilfibersammansättning som nämns ovan. Övrig information ska alltid anges separat. Artikel 16.3 innehåller ett språkrav för etiketter och märkningar, enligt vilket etiketter och märkningar i Finland ska vara på finska eller svenska. För spolar, trådrullar, garnhärvor, nystan eller andra sömnads-, lagnings- och brodergarner i små kvantiteter gäller ett undantag från språkravet. Språkravet tillämpas på dessa produkter när det är fråga om en gemensam etikett som avses i artikel 17.3. När dessa produkter säljs var för sig får de ha en etikett eller märkning på något av unionens officiella språk, förutsatt att de även är försedda med en gemensam etikett.

I det föreslagna 2 mom. föreslås bestämmelser om distributörens ansvar. Här avses en sådan distributör enligt 3 § 1 mom. 4 punkten som inte betraktas som tillverkare. Distributören, som på marknaden tillhandahåller en textilprodukt, ska se till att textilprodukten har en korrekt etikett eller märkning i enlighet med 1 mom.

10 §. Påföljdsavgiftens storlek. I det föreslagna 10 § 1 mom. föreslås det bestämmelser om centrala omständigheter som inverkar på påföljdsavgiftens storlek. Utgångspunkten vid påförande av påföljdsavgift är att det ska ha en tillräcklig individualpreventiv och allmänpreventiv verkan. Påföljdsavgiftens belopp ska vara sådant att det inte lönar sig för näringsidkaren att bryta mot bestämmelserna.

Ett syfte med påföljdsavgifterna är att åtgärda de brott som bedöms vara de vanligaste brott mot bestämmelserna som uppdagas vid tillsynen. Påföljdsavgifter ska dock inte påföras för alla brott, utan i praktiken beror tillämpningen av den administrativa påföljden på hur allvarligt och återkommande företagarens beteende är. Kravet på proportionalitet och andra krav på god förvaltning samt kravet på rättssäkerhet ska uppfyllas när avgiften påförs.

Påföljdsavgiftens storlek ska basera sig på en helhetsbedömning, och när storleken bestäms ska det enligt den föreslagna 1 mom. 1 punkten tas hänsyn till överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är. Med överträdelsens omfattning kan det hänvisas till exempel till dess gränsöverskridande karaktär, men en överträdelse kan anses omfattande även när den har konsekvenser enbart för finländska konsumenter. Dessutom ska det enligt den föreslagna 2 punkten i momentet tas hänsyn till den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig. Att utreda vinningen är alltså inte en förutsättning för att påföra påföljdsavgift, men denna omständighet kan, om den är känd, inverka på påföljdsavgiftens storlek. Den vinning som erhållits genom en gärning eller en försummelse ska jämföras med den förlust som undvikits genom gärningen eller försummelsen. När det bedöms hur allvarlig gärningen är ska det inte göras jämförelser enbart med andra ärenden som gäller påförande av påföljdsavgift, eftersom avsikten är att påförande av påföljdsavgift över huvud taget i praktiken ska komma i fråga endast vid allvarligare överträdelser.

Enligt 3 och 4 punkten i momentet ska det tas hänsyn också till näringsidkarens åtgärder för att lindra eller avhjälpa skadan samt näringsidkarens eventuella tidigare överträdelser med avseende på märkning av skodon eller textilprodukter.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om påföljdsavgiftens storlek. Påföljdsavgiften föreslås vara minst 300 euro och högst 3 000 euro. Det maximala beloppet är lägre än till exempel påföljdsavgiften inom livsmedeltillsynen enligt livsmedelslagen (297/2021), där den är 300–5 000 euro, men högre än till exempel försummelseavgiften enligt lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), där den är 300–1 000 euro. En överträdelse av kraven enligt lagförslaget orsakar i allmänhet ingen fara för en persons liv och hälsa, vilket en överträdelse av kraven enligt livsmedelslagen kan orsaka, och därför är det föreslagna maximala beloppet för påföljdsavgiften lägre. Maximibeloppet föreslås dock vara högre än beloppet för en försummelseavgift enligt lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning, eftersom en försummelse av märkningsskyldigheten för skodon och textilprodukter drabbar en större mängd konsumenter genom samma handling. Med avgiftens storlek eftersträvas en förebyggande effekt med påföljden samt att de krav på påföljder som ställs i marknadskontrollförordningen samtidigt beaktas.

11 §. Påförande av påföljdsavgift. I paragrafen föreslås bestämmelser om påförande av påföljdsavgift. Vid påförande av påföljdsavgift ska påföljdssystemet i sin helhet samt marknadskontrollförordningens bestämmelser om möjligheten att använda administrativa påföljder, såsom förbud och förbud förenat med vite, beaktas.

Utfärdandet av en administrativ sanktion innebär behandling av förvaltningsärenden. Vid förfarandet för utfärdandet iakttas därför i regel förvaltningslagen. I förvaltningslagen föreskrivs det också om hörande av part och förfarandet för det. När en påföljdsavgift enligt den föreslagna lagen påförs, ska partens rätt att bli hörd och få ett motiverat beslut säkerställas.

Enligt det föreslagna 1 mom. påförs påföljdsavgift av Säkerhets- och kemikalieverket. Det är motiverat att behörigheten att påföra påföljdsavgiften ges till Säkerhets- och kemikalieverket, som är tillsynsmyndighet i ärenden som avses i skodirektivet och textilmärkningsförordningen och som har de bästa förutsättningarna och den bästa sakkunskapen för att bedöma de fakta som beslutet att påföra påföljdsavgiften grundar sig på. Påföljdsavgift kan påföras såväl fysiska som juridiska personer. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om när en påföljdsavgift preskriberas. I lagstiftningen finns ingen sådan allmän bestämmelse om preskription av förseelser för vilka en påföljdsavgift kan utfärdas, och inte heller föreskrivs det i lagen om verkställighet av böter om preskription av fordringar. Därför föreslås det i 2 mom. att påföljdsavgiften inte får påföras om det har förflutit mer än ett år sedan gärningen begicks. Påföljdsavgiften avskrivs om den betalningsskyldiga fysiska personen avlider.

Det föreslagna 3 mom. är en bestämmelse som tryggar rättssäkerheten och skyddet mot självinkriminering. I 8 § i marknadskontrollagen finns bestämmelser om myndighetens rätt att få information, vilket enligt 28 § i den lagen kan förenas med vite. Det är möjligt att en myndighet genom ett vitesförfarande skulle kunna kräva information som visar skyldighet till en gärning som avses i 8 eller 9 §. Enligt det föreslagna 3 mom. får det i syfte att påföra en fysisk person en påföljdsavgift inte användas uppgifter som personen har lämnat med stöd av ovan nämnda paragrafer i marknadskontrollagen.

12 §. Avstående från påföljdsavgift. I 12 § 1 mom. föreslås bestämmelser om särskilda befrielsegrunder på basis av vilka en tillverkare, tillverkarens representant, importör eller distributör

har möjlighet att undgå påföljdsavgift. Enligt det föreslagna momentet ska påföljdsavgift inte påföras om överträdelsen är ringa. En överträdelse av bestämmelserna kan vara ringa, om det är fråga om en överträdelse av engångsnatur, även om den berör flera konsumenter. Det är fråga om huruvida det konkreta enskilda fallet är ringa. Påföljdsavgift påförs inte heller om påförande av påföljdsavgift ska anses uppenbart oskäligt. Det är fråga om en samlad bedömning, där det är möjligt att beakta exempelvis orsakerna till och följderna av ett felaktigt förfarande samt gärningsmannens individuella förhållanden.

Enligt det föreslagna 2 mom. behöver påföljdsavgift inte påföras, om tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes. Det förutsätts dessutom att överträdelsen inte är allvarlig eller återkommande. Även om överträdelsen alltså är större än ringa, är det möjligt att låta bli att påföra påföljdsavgift, om de förutsättningar som anges i momentet uppfylls.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om situationer där ett vite har dömts ut till tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören på grund av samma överträdelse. I sådana fall behöver påföljdsavgift inte påföras.

13 §. Förhållande till straffrättslig behandling. Den föreslagna paragrafen gäller förbudet mot dubbel straffbarhet, principen ne bis in idem, enligt vilken det är förbjudet att åtala och döma någon på nytt för samma gärning. Förbudet mot dubbel straffbarhet hindrar inte påförande av en administrativ påföljdsavgift utöver administrativa tvångsmedel.

Enligt det föreslagna 1 mom. får påföljdsavgift inte påföras den som är misstänkt för samma överträdelse i en förundersökning, den i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma överträdelse eller den som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma överträdelse. Påföljdsavgift får inte heller påföras någon som har dömts genom en lagakraftvunnen dom för samma överträdelse i ett brottmål.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om verkan av anhängighet på straffprocessen i fråga om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift. Om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift är anhängigt för samma överträdelse eller ärendet är avgjort, får förundersökning inte inledas, åtal inte väckas eller dom i ett brottmål meddelas. Bestämmelsen gäller fysiska personer. Med att ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift är anhängigt avses att det är anhängigt hos Säkerhets- och kemikalieverket, som med stöd av 12 § i den föreslagna lagen kan påföra påföljdsavgift.

14 §. Ändringssökande. I paragrafen föreslås bestämmelser om sökande av ändring i Säkerhets- och kemikalieverkets beslut. Enligt det föreslagna 14 § 1 mom. söks ändring i Säkerhets- och kemikalieverkets beslut genom att begära omprövning i enlighet med 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003). Med Säkerhets- och kemikalieverkets beslut avses här påförande av påföljdsavgift.

Enligt det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i den lagen. Således får ett beslut av Säkerhets- och kemikalieverket med anledning av en begäran om omprövning överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

15 §. Verkställighet av påföljdsavgift. En påföljdsavgift ska verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av böter. Den föreslagna paragrafen innehåller en informativ

hänvisning till detta. Det föreslås att den lagen ändras så att påföljdsavgift för tillsyn över märkning av skodon och textilprodukter fogas till tillämpningsområdet enligt 1 § i den lagen. För verkställigheten av påföljdsavgiften svarar Rättsregistercentralen, som har motsvarande verkställighetsuppdrag. Ingen ränta tas ut på påföljdsavgiften.

I paragrafen föreskrivs det dessutom om preskription av påföljdsavgift, eftersom varken lagen om verkställighet av böter eller lagen om preskription av skulder (728/2003) innehåller bestämmelser som lämpar sig för ändamålet. Preskriptionstiden är enligt förslaget fem år från det att det lagakraftvunna beslutet om påföljdsavgiften meddelades. Det motsvarar preskriptionstiden för bötesstraff.

4 kap. Ikraftträdande

16 §. Ikraftträdande. Det föreslagna 1 mom. innehåller en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse.

Enligt det föreslagna 2 mom. upphävs två förordningar. Skodirektivet har genomförts genom förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna. Det föreslås att förordningen upphävs, eftersom lagförslag 1 i propositionen föreslås genomföra direktivet. I statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textiltfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter anges det att konsumentombudsmannen är marknadskontrollmyndighet. Det föreslås att förordningen upphävs, eftersom Säkerhets- och kemikalieverket enligt en ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (993/2020) som trädde i kraft 16 juli 2021 är marknadskontrollmyndighet.

7.2 Lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

Det föreslås att 1 § 4 mom. och 4 d § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter upphävs, eftersom lagförslag 1 i propositionen ska tas in i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Detta innebär att det inte behövs några separata bestämmelser om tillämpningen av skodirektivet och textilmärkningsförordningen eller om marknadskontrollmyndigheten.

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 1 § 1 mom. ändras så att denna lag tas in i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Marknadskontrollagen är en horisontell lag som reglerar marknadskontrollen, och dess tillämpningsområde omfattar produktlagar som gäller flera produktgrupper. Det skulle vara ändamålsenligt att ta in denna produktlag i tillämpningsområdet för marknadskontrollagen. Detta skulle också förenhetliga marknadskontrollagstiftningen i fråga om produktlagarna. Att bestämmelserna förenhetligas skulle i princip gynna samtliga berörda aktörer.

7.3 Lagen om verkställighet av böter

1 §. Lagens tillämpningsområde. Rättsregistercentralen sörjer för verkställigheten av försumelse- och påföljdsavgifter som påförs med stöd av olika lagar med iakttagande av förfarandet för verkställigheten av böter. Påföljdsavgiften enligt lagförslag 1 i propositionen ska tas in i tillämpningsområdet för 1 § i lagen om verkställighet av böter, eftersom Rättsregistercentralen föreslås sörja för verkställigheten av påföljdsavgiften.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 januari 2022.

Enligt artikel 44 i marknadskontrollförordningen ska förordningen tillämpas från och med den 16 juli 2021.

Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska regler och åtgärder om sanktioner anmälas till kommissionen senast den 16 oktober 2021.

Måldatumet för ikraftträdandet påverkas av att alla bestämmelser i marknadskontrollförordningen börjar tillämpas från och med den 16 juli 2021. Målsättningen är att de kompletterande nationella bestämmelserna träder i kraft så snart som möjligt när marknadskontrollförordningen börjar tillämpas. Målsättningen att få lagarna att träda i kraft på hösten beror också på att den tidsfrist som anges i artikel 41 i marknadskontrollförordningen bör beaktas i fråga om den föreslagna påföljdsregleringen. Enligt artikel 41.3 ska medlemsstaterna anmäla sanktionerna till kommissionen senast den 16 oktober 2021, om de inte anmälts tidigare. Regeringens proposition lämnas senare än planerat. Arbets- och näringsministeriet informerar kommissionen om hur genomförandet av marknadskontrollförordningen framskrider i sin hel-het samt svarar i fråga om lagstiftningen inom sitt eget förvaltningsområde för underrättelse enligt artikel 41.

9 Förhållande till andra propositioner

Propositionen är en del av det mer omfattande genomförandet av marknadskontrollförordningen. Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och till lagar som har samband med den (RP 139/2021 rd) om genomförandet är under behandling i riksdagen. Propositionen har även samband med regeringens proposition med förslag till lag om identifiering och registrering av djur och till lagar som har samband med den (RP 101/2021 rd) som är under behandling i riksdagen.

10 Förhållandet till grundlagen samt lagstiftningsordning

Påföljdsavgift i fråga om märkning av skodon och textilprodukter

Grundlagsutskottet har i sak jämställt administrativa påföljder av straffkaraktär med straffrättsliga påföljder (GrUU 61/2014 rd, GrUU 28/2014 rd, GrUU 14/2013 rd, GrUU 32/2005 rd). Med beaktande av 2 § 3 mom. i grundlagen ska det lagstiftas tillräckligt exakt om påförande av en administrativ sanktion, om grunderna för dess belopp samt om rättssäkerheten för den som blir föremål för påföljden. Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis ska det av en lag uttryckligen framgå vilka gärningar i strid med lagstiftningen eller vilka försummelser av lagstiftningen som kan leda till en sanktion som påföljd. Gärningar och försummelser för vilka det kan utfärdas sanktioner ska dessutom beskrivas i lag för att kunna slås fast (GrUU 60/2010 rd, GrUU 57/2010 rd, GrUU 11/2009 rd, RP 54/2019 rd s. 75, GrUU 12/2006 rd). Dessutom måste påföljdssystemet genomgående uppfylla proportionalitetskravet (GrUU 56/2014 rd, GrUU 16/2013 rd och GrUU 23/1997 rd). När bestämmelser om sanktioner införs ska det fästas särskild vikt vid avgränsningen av bestämmelserna samt rättsskyddet för dem som sanktionerna gäller (GrUU 49/2017 rd).

Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 57/2010 rd) att det med tanke på hur det administrativa påföljdssystemet fungerar är väsentligt att förfarandet är så enkelt som möjligt utan att rättstryggheten åsidosätts. Grundlagsutskottet har under vissa specialvillkor ansett det möjligt att föreskriva om sådana administrativa sanktioner som inte uttryckligen förutsätter oaktsamhet eller uppsåt hos gärningsmannen när de påförs. Den betalningsskyldige ska dock regelbaserat garanteras en möjlighet att befrias från ansvar om den skada förseelsen orsakat är ringa eller om den betalningsskyldige visar att det är sannolikt att det saknats grund för att påföra påföljden.

I lagförslag 1 föreslås det att en påföljdsavgift införs vid brott mot föreskrivna i lagen specificerade bestämmelser om märkning av skodon och textilprodukter. En påföljdsavgift ska enligt förslaget påföras en tillverkare, tillverkarens representant och en importör som anges i lagen och som inte följer de krav i fråga om märkning som särskilt räknas upp i lagen, eller en distributör som inte ser till att de skor som han eller hon säljer har lämpliga märkningar.

Bilaga II till marknadskontrollförordningen innehåller en förteckning över harmoniserad unionslagstiftning utan bestämmelser om sanktioner. I förteckningen ingår bland annat skodirektivet och textilmärkningsförordningen. Enligt artikel 41 i marknadskontrollförordningen ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner som ska tillämpas på överträdelse av denna förordning och av den lagstiftning som förtecknas i bilaga II till förordningen och som inför skyldigheter för ekonomiska aktörer. Marknadskontrollförordningen förutsätter att sanktionerna är effektiva, proportionella och avskräckande. De eventuella sanktioner som kan komma i fråga är en straffrättslig, administrativ eller privaträttslig sanktion.

Tillämpningsområdet för marknadskontrollförordningen och marknadskontrollagen omfattar flera produktgrupper. I sektorslagarna om produktgrupperna föreskrivs bland annat om påföljderna vid överträdelse av dessa bestämmelser. I sektorslagarna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde har som påföljd valts en straffrättslig påföljd (böter). De produkter som regleras genom dessa sektorslagar är bland annat hissar, mätinstrument, elektriska anordningar och tryckbärande anordningar, gasdrivna anordningar samt pyrotekniska anordningar. En överträdelse av bestämmelserna i lagarna i fråga kan orsaka direkt fara för en persons liv och hälsa så den straffrättsliga påföljd som valts som påföljd kan anses vara nödvändig och proportionell.

En överträdelse av kraven i fråga om skodon och textilprodukter har med tanke på hur allvarlig gärningen är inte ansetts vara jämförbar med det rättsgoda som skyddas av de ovannämnda sektorslagarna och därför har man stannat för en lindrigare påföljd än den straffrättsliga påföljden, det vill säga en påföljdsavgift. Det är motiverat att införa den föreslagna administrativa påföljdsavgiften i de situationer som avses i propositionen med beaktande av påföljdsregleringens proportionalitetskrav och godtagbarhet.

Ett eventuellt handlingsutrymme i den nationella lagstiftningen har övervägts i samband med lagförslag 1. Ordalydelsen i artikel 41 i marknadskontrollförordningen ansågs inte ge något nationellt handlingsutrymme i fråga om att någon överträdelse av skyldigheten för ekonomiska aktörer enligt skodirektivet och textilmärkningsförordningen kan lämnas utanför påföljdsavgiften. Därför föreslås det att varje överträdelse av ett krav som ingår i ovannämnda bestämmelser ska omfattas av påföljdsavgift.

Enligt lagförslag 1 kan påföljdsavgift påföras en ekonomisk aktör som bryter mot bestämmelserna i lagen i fråga om krav som gäller märkning av huvudbeståndsdelarna i skodon och märkning av textilprodukter. En administrativ påföljdsavgift är en godtagbar och proportionell sanktion när det rättsgoda som ska skyddas beaktas. En överträdelse av bestämmelserna orsakar inte direkt fara för liv och hälsa så förseelsernas art förutsätter inte ovillkorligen att det straffrättsliga systemet används.

Med beaktande av den eftersträfvade höga konsumentskyddsnivån och marknadskontrollförordningens krav på effektivitet, proportionalitet och avskräckande verkan för påföljderna kan den valda påföljdsavgiften anses vara en proportionell och motiverad sanktion. Användningen av administrativa åtgärder enligt marknadskontrollagen, såsom förbud och förbud förenat med vite, kan inte anses vara tillräcklig på grund av den allmänprevention och individualprevention som krävs. Syftet med förbud och vite är dessutom att återställa ett lagenligt tillstånd och de är inte avsedda att vara sanktioner för brott mot bestämmelser.

I samband med bestämmelserna om påföljdsavgift i lagförslag 1 har det fästs uppmärksamhet vid bestämmelserna krav på exakthet och proportionalitet. I 8 och 9 § i lagförslaget har de förfaranden specificeras som strider mot skyldigheterna för tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören och på basis av vilka påföljdsavgift ska påföras.

Kravet på proportionalitet har beaktats i 10, 11 och 12 § i lagförslag 1. Enligt förslaget ska avgörandet av den myndighet som påför påföljden grunda sig på en helhetsbedömning där bland annat förseelsens art, omfattning och varaktighet, hur allvarlig förseelsen är samt den uppnådda nyttan beaktas. Myndigheten har också prövningsrätt när det gäller påföljdsavgiftens storlek. Påföljdsavgiftens minimibelopp föreslås vara 300 euro och maximibelopp 3 000 euro. I förslaget föreskrivs det också om fall då påföljdsavgift inte ska påföras eller då sådan inte behöver påföras.

Rättsskydd

I 21 § i grundlagen föreskrivs det om rättsskydd. Var och en har rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

I 14 § i lagförslag 1 finns bestämmelser om sökande av ändring i tillsynsmyndighetens beslut. Omprövning i beslut av Säkerhets- och kemikalieverket om påförande av påföljdsavgift får begäras i enlighet med förvaltningslagen. På sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Grundlagsutskottet har yttrat sig (GrUU 55/2014 rd) om kriterierna för omprövningsförfarande och direkt ändringssökande. I det ändringssökande som avses i 14 § i lagförslag 1 är det inte fråga om ett sådant ärende som är av särskild betydelse med tanke på partens rättsskydd och där det är nödvändigt att snabbt få ärendet avgjort vid domstol. Det finns inte heller några andra sådana särskilda krav för användningen av direkta besvär som grundlagsutskottet framfört i sitt utlåtande. Det föreslagna påförandet av påföljdsavgift för enkla och mindre förseelser kan jämföras med trafikförseelse och avgift för trafikförseelse enligt 6 kap. i vägtrafiklagen (729/2018). Omprövning av ett beslut som gäller påförande av påföljdsavgift kan begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen.

På basis av det som beskrivs ovan kan det anses att kraven på rättsskydd uppfylls i fråga om påförande av påföljdsavgift.

Förbud mot dubbel straffbarhet och skydd mot självinkriminering

Grundlagsutskottet har vid behandlingen av administrativa påföljder av straffkaraktär fäst vikt vid den så kallade ne bis in idem-regeln som ingår i artikel 4 i tilläggsprotokoll 7 till Europakonventionen. Regeln säger att ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan har blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat (GrUU 9/2012 rd). När det föreskrivs om administrativa bestämmelser ska det bedömas om avsikten med den administrativa påföljden är att sanktionera sådant beteende som också uppfyller rekvisitet för något brott. För att förhindra att båda påföljderna påförs för samma gärning finns det i 13 § i lagförslag 1 en bestämmelse om förhållandet mellan påförande av påföljdsavgift och straffrättslig behandling när det är fråga om samma gärning. Påföljdsavgift får bland annat inte påföras någon som är misstänkt för samma handling i en förundersökning eller någon som är svarande i en domstol i ett brottmål som gäller samma handling och inte heller någon som har dömts för samma handling i ett brottmål. Åtal får inte heller väckas eller dom i ett brottmål meddelas om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift är anhängigt för samma handling eller ärendet är avgjort.

Skyddet mot självinkriminering är ett av kriterierna för en rättvis rättegång på det sätt som avses i 21 § i grundlagen (GrUU 39/2014 rd, s. 4/I och RP 309/1993 rd, s. 78/II). I 8 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) finns bestämmelser om myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer. Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att av en ekonomisk aktör få sådan information som är nödvändig för att utföra kontroller. Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet. Myndighetens rätt att få information kan förenas med vite. Eftersom skyddet mot självinkriminering kan bli betydelsefullt i en situation där utlämnande av sådana uppgifter som är föremål för anmälningsskyldighet kan leda till påförandet av en administrativ påföljd finns det i 11 § i lagförslag 1 en förtydligande bestämmelse med tanke på rättssäkerheten. Enligt paragrafen får det i ett ärende som gäller påföljdsavgift i syfte att påföra en fysisk person en påföljdsavgift inte användas uppgifter som personen har lämnat med stöd av skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och som har fåtts genom att personen med stöd av 28 § i den lagen har förelagts vite för att fullgöra skyldigheten.

De grundläggande fri- och rättigheterna och de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i dem har beaktats i bestämmelserna i lagförslag 1 om administrativa sanktioner. Påföljdsavgiften i fråga om märkning av skodon och textilprodukter kan för att säkerställa tillsynens funktionalitet och effektivitet motiveras för att uppnå det samhälleliga mål, ett effektivt konsumentskydd, som ligger bakom övervakningssystemet. I lagförslaget finns tillräckligt exakta bestämmelser om grunderna för skyldigheten att betala påföljdavgift och för påföljdavgiftens storlek. I lagförslaget finns exakta bestämmelser också om den betalningsskyldiges rättsskydd samt om verkställighet av påföljdsavgiften och preskription av verkställigheten. Verkställbarheten av påföljdsavgiften bestäms enligt lagen om verkställighet av böter. Den behöriga myndighetens beslut om en administrativ påföljdsavgift är verkställbart när det har vunnit laga kraft.

Ålands behörighet

I 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om fördelningen av behörigheten mellan landskapet Åland och riket. Vid genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning fördelas ansvaret i enlighet med den fördelning av behörighet som anges i självstyrelselagen. Landskapet ansvarar för genomförandet av Europeiska unionens lagstiftning till den del ärendet enligt självstyrelselagen hör till dess behörighet. Skodirektivet och textilmärkningsförordningen är bestämmelser som skyddar konsumentens intressen. De föreslagna bestämmelserna gäller konsumentskydd som riket enligt 27 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland har lagstiftningsbehörighet i fråga om.

Av de skäl som anförts ovan uppfyller lagförslagen de krav som grundlagen ställer och lagarna kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom skodirektivet, textilmärkningsförordningen och marknadskontrollförordningen innehåller bestämmelser som föreslås bli genomförda genom lag och som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om överensstämmelse för skodon och textilprodukter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på krav som gäller märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet samt på krav som gäller användning av benämningar på vissa textilfibrer och av därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter.

Genom lagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, nedan *skodirektivet*.

Denna lag tillämpas på skodon som är försedda med sula och som är utformade för att skydda eller täcka foten och på sådana delar som säljs separat och som avses i tabell 1 i bilaga I till skodirektivet. Lagen tillämpas dock inte på skyddsskor, vilka omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG, begagnade skodon, skodon som är avsedda som leksaker eller skodon som behandlas i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.

Lagen innehåller bestämmelser som preciserar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan *textilmärkningsförordningen*, och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om marknadskontroll, yttre gränskontroll enligt artiklarna 25–28 i marknadskontrollförordningen, tillsynsmyndigheter och sökande av ändring i tillsynsmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrollagen*.

Bestämmelser om en ram för marknadskontrollen, för samarbetet med ekonomiska aktörer och för kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i marknadskontrollförordningen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *tillverkare* en fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten i eget namn eller under eget varumärke,

2) *tillverkarens representant* en fysisk eller juridisk person som är etablerad i Europeiska unionen och som enligt skriftlig fullmakt från en tillverkare har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter, med beaktande av den sistnämndas skyldigheter enligt tillämplig harmoniserad unionslagstiftning eller kraven i marknadskontrollförordningen,

3) *importör* en fysisk eller juridisk person som är etablerad i Europeiska unionen och släpper ut produkter från tredjeland på unionsmarknaden,

4) *distributör* en sådan annan fysisk eller juridisk person i leveranskedjan än tillverkaren eller importören som på marknaden tillhandahåller produkter som avses i skodirektivet eller textilmärkningsförordningen.

Vid tillämpningen av textilmärkningsförordningen ska en distributör betraktas som tillverkare, om distributören släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller själv sätter fast etiketten eller ändrar innehållet på etiketten.

2 kap.

Märkningsskyldighet samt krav på benämningar, etikettering och märkning

4 §

Krav som gäller märkning av huvudbestandsdelarna i skodon

Märkningarna av huvudbestandsdelarna i skodon ska innehålla materialuppgifter för skodonets ovandel, foder och bindsula samt slitsula. Ett skodons sammansättning ska uppges med hjälp av antingen bild eller text. Definitioner för och bilder på de delar av ett skodon som ska uppges med bild eller text finns i tabell 1 i bilaga I till skodirektivet.

Märkningen av materialet ska finnas bredvid bilderna på skodonets delar. Materialen och definitionerna för materialens symboler finns i tabell 2 i bilaga I till skodirektivet.

En märkning ska finnas för ett material som utgör minst 80 procent av ytan för skodonets ovandel, foder och bindsula och minst 80 procent av slitsulan. Om inget material utgör minst 80 procent, kan märkningen ges för två av de huvudsakliga materialen i skodonets sammansättning. Märkningen ska finnas i skodonet. Vid beräkning av de materialandelar som används i skodonets ovandel ska tillbehör eller förstärkningar inte beaktas.

Märkning kan göras genom påtryck, påklistrat märke, prägling eller vidhäftad etikett. Märkningar ska gå att urskilja tydligt och de får inte vara vilseledande.

5 §

Språkrkrav som gäller märkning av huvudbeståndsdelarna i skodon

Märkningar som gäller de material som används för huvudbeståndsdelarna i skodon ska skrivas på finska och svenska.

6 §

Märkningsskyldighet i fråga om skodonens huvudbeståndsdelar

Tillverkaren eller tillverkarens representant eller, om denne inte är etablerad i Europeiska unionen, importören ska utforma i 4 § avsedda märkningar för skodonens sammansättning och material samt följa språkraven enligt 5 §. Den som utformar en märkning ansvarar för att märkningen är korrekt.

Distributören ska se till att de skodon som denne säljer är märkta på det sätt som föreskrivs i 4 § och att märkningarna följer språkraven enligt 5 §.

7 §

Krav som gäller textilfibrer och textilprodukter

Bestämmelser om benämningar på textilfibrer och krav på märkning av textilfibrer, om krav på etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om regler för fastställande av fibersammansättningen i textilprodukter finns i textilmärkningsförordningen.

3 kap.

Påföljdsavgift

8 §

Påföljdsavgift för överträdelse av kraven för skodonsmärkning

Påföljdsavgift kan påföras en tillverkare, tillverkarens representant, eller om tillverkaren inte är etablerad i Europeiska unionen, en importör, som inte följer:

1) kraven enligt 4 § 1 mom. i fråga om märkning av skodonets materialuppgifter och sammansättning,

2) kraven enligt 4 § 2 mom. i fråga om placering av märkningen av skodonets material,

3) kraven enligt 4 § 3 och 4 mom. i fråga om märkning av ovandelen, fodret och bindsulan samt slitsulan,

4) kraven enligt 4 § 5 mom. i fråga om märkningssätt och märkningarnas utseende och innehåll,

5) språkraven enligt 5 § i fråga om märkningar.

Påföljdsavgift kan påföras en distributör som inte ser till att de skodon som denne saluför har i 4 och 5 § föreskrivna märkningar.

9 §

Påföljdsavgift för överträdelse av kraven för benämningar på textilfibrer och för etikettering och märkning av textilprodukter

Påföljdsavgift kan påföras en tillverkare, eller om tillverkaren inte är etablerad i Europeiska unionen, importör, som inte följer följande krav i textilmärkningsförordningen:

- 1) kraven enligt artikel 5 i fråga om användning av benämningar på textilfibrer på etiketter och märkningar,
- 2) kraven enligt artikel 7 i fråga om etikettering och märkning av rena textilprodukter,
- 3) kraven enligt artikel 8 i fråga om etikettering och märkning av produkter av ny ull,
- 4) kraven enligt artikel 9 i fråga om etikettering och märkning av textilprodukter som består av flera fiberslag,
- 5) kraven enligt artikel 11 i fråga om etikettering och märkning av textilprodukter som består av flera inslag,
- 6) kraven enligt artikel 12 i fråga om etikettering och märkning av textilprodukter som innehåller icke-textila delar av animaliskt ursprung,
- 7) kraven enligt artikel 13 i fråga om etikettering och märkning av textilprodukter som förtecknas i bilaga IV till textilmärkningsförordningen,
- 8) kraven enligt artikel 14 i fråga om etiketter och märkningar,
- 9) kraven enligt artikel 15 på att förse textilprodukter med etikett och märkning,
- 10) kraven enligt artikel 16 i fråga om användning av benämningar på textilfibrer och beskrivningar av textilfibersammansättningar.

En påföljdsavgift kan påföras en distributör som när denne tillhandahåller en textilprodukt på marknaden inte säkerställer att textilprodukten har en etikett eller märkning som uppfyller kraven enligt 1 mom.

10 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiftens storlek ska grunda sig på en helhetsbedömning, och när den bestäms ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning och varaktighet samt hur allvarlig överträdelsen är,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig,
- 3) de åtgärder som tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören vidtagit för att lindra eller avhjälpa skadan,
- 4) tillverkarens, tillverkarens representants, importörens eller distributörens eventuella tidigare överträdelser med avseende på bestämmelserna i denna lag.

Påföljdsavgiften kan vara minst 300 och högst 3 000 euro.

11 §

Påförande av påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs av Säkerhets- och kemikalieverket. Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

En påföljdsavgift får inte påföras om det har förflutit mer än ett år sedan gärningen begicks. Påföljdsavgiften avskrivs när den betalningsskyldiga fysiska personen avlider.

I ett ärende som gäller påföljdsavgift får det i syfte att påföra en fysisk person en påföljdsavgift inte användas uppgifter som personen har lämnat med stöd av skyldigheten att lämna uppgifter enligt 8 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter och som har fått genom att personen med stöd av 28 § i den lagen har förelagts vite för att fullgöra skyldigheten.

12 §

Avstående från påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs inte om överträdelsen är ringa eller påförande av påföljdsavgift ska anses uppenbart oskäligt.

Påföljdsavgift behöver inte påföras om tillverkaren, tillverkarens representant, importören eller distributören har vidtagit tillräckliga korrigerande åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes och det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse.

Påföljdsavgift behöver inte heller påföras om ett vite har dömts ut på grund av samma överträdelse.

13 §

Förhållande till straffrättslig behandling

Påföljdsavgift får inte påföras någon som är misstänkt för samma handling i en förundersökning, någon i fråga om vilken det pågår åtalsprövning avseende samma handling eller någon som är svarande i domstol i ett brottmål som gäller samma handling. Påföljdsavgift får inte heller påföras någon som har dömts genom en lagakraftvunnen dom för samma handling i ett brottmål.

Om ett ärende som gäller påförande av påföljdsavgift är anhängigt för samma handling eller ärendet är avgjort och har vunnit laga kraft, får förundersökning inte inledas om den misstänkte är en fysisk person, åtal inte väckas mot en fysisk person eller dom i ett brottmål meddelas.

14 §

Ändringssökande

I beslut av Säkerhets- och kemikalieverket får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

15 §

Verkställighet av påföljdsavgift

Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgift finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002). En påföljdsavgift preskriberas fem år efter det att det lagakraftvunna avgörandet om påföljdsavgiften meddelades.

4 kap.

Ikraftträdande

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs

- 1) förordningen om märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som säljs till konsumenterna (1147/1995),
- 2) statsrådets förordning om marknadskontroll av benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter (298/2012).

2.

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 4 mom. och 4 d §, sådana de lyder i lag 993/2020, och
ändras 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 88/2021, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021) och lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (/), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 298/2021, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummelseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummelseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummelseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021) samt en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (/).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 28 oktober 2021

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

2.

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 4 mom. och 4 d
§, sådana de lyder i lag 993/2020, och
ändras 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 88/2021, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016) och lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021) och lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (/), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Denna lag innehåller också bestämmelser om behöriga myndigheter i ärenden som omfattas av följande rättsakter:

(upphävs)

1) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/11/EG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar beträffande

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

märkning av material som används i huvudbeståndsdelarna av skodon som saluförs i detaljistledet, nedan skodirektivet,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1007/2011 om benämningar på textilfibrer och därtill hörande etikettering och märkning av fibersammansättningen i textilprodukter och om upphävande av rådets direktiv 73/44/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 96/73/EG och 2008/121/EG, nedan textilmärkningsförordningen.

2 kap.

(upphävs)

Ordnande av tillsyn

4 d §

Behörig myndighet i vissa fall

Säkerhets- och kemikalieverket är tillsynsmyndighet i ärenden som avses i skodirektivet och i textilmärkningsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 298/2021, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

Gällande lydelse

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020) samt en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021).

Föreslagen lydelse

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021) *samt en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (/).*

Denna lag träder i kraft den 20 .